

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА
Б И Ј Е Љ И Н А

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2019. ГОДИНУ

Бијељина, април 2020. године

САДРЖАЈ

1.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	2
1.1.	Оснивање и регистрација.....	2
1.2.	Основни идентификациони подаци	2
1.3.	Акције и акционари Друштва.....	3
1.4.	Дјелатност Друштва.....	4
1.6.	Органи управљања	6
1.7.	Организација Друштва.....	7
2.	ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА	8
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЕНА.....	9
3.1	Нематеријална улагања.....	9
3.2	Некретнине, постројења и опрема	9
3.3	Дугорочни финансијски пласмани	12
3.4	Залихе	12
3.5	Краткорочна потраживања и пласмани.....	13
3.6	Грешке из претходног периода	13
3.7	Признавање прихода	14
3.8	Признавање расхода.....	14
3.9	Финансијске обавезе	14
3.10	Дугорочна резервисања	15
4.	РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА	15
	ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР	15
1.	Служба комуналних услуга	15
1.1	Прикупљање и одвожење отпада	16
1.2	Одржавање јавно-прометних површина	20
1.3	Услуге специјалним комуналним возилима	21
2.	Служба одржавања градског зеленила	24
3.	Служба за организацију пијачних услуга	25
	СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА.....	26
1.	Служба за правне, кадровске и опште послове	26
2.	Служба исхране радника	27
3.	Служба за финансијске и рачуноводствене послове.....	28
3.1	Приходи.....	28
3.2	Расходи.....	35
3.3	Нето добитак.....	45
3.4	Нето добитак у Пореском билансу	46
3.5	Резултат пословања по службама Друштва	47
3.6	Извјештај независног ревизора	52
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА.....	56
1.	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ	56
2.	АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ.....	58
	ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА.....	62
	ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	65
	ЗАКЉУЧАК	69
	МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА.....	71

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и регистрација

Основно јавно државно предузеће (ОЈДП) **"Комуналац" Бијељина**, Улица Милоша Црњанског број: 7, основано је Одлуком Скупштине општине Бијељина 05.06.1995. године, број 01-022-8/95 издвајањем из тада постојећег **КРО "4. јули" Бијељина**.

Предузеће је као акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина са сједиштем у Бијељини, Ул. Милоша Црњанског број: 7. (у даљем тексту Друштво) уписано у судски регистар правних лица код Основног суда у Бијељини, Рјешењем број регистарског улошка регистарског суда: 1-121, ознака и број уписника суда: Фи-254/05 од 07.09.2005. године.

Истим рјешењем уписана је и промјена својине државног капитала ОДП „Комуналац“ са п.о. Бијељина, када је предузеће промјенило и облик организовања у акционарско друштво "Комуналац" Бијељина, са постојећом адресом, сходно одредбама „Закона о приватизацији државног капитала у предузећима“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 24/98, 62/02, 38/03 и 65/03) и „Закона о јавним предузећима“ ("Службени гласник Републике Српске“ број: 75/04) као и промјена облика организовања од државног предузећа у акционарско друштво.

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-17-000 352 од 12.04.2017. године уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање, а на основу Одлуке Надзорног одбора број: 2059/2017 од 24.03.2017. године, па је као лице овлашћено за заступање уписан:

**Миленко Вићановић, дипломирани инжењер електротехнике
Бијељина**

1.2. Основни идентификациони подаци

Према расположивој документацији скраћени назив Друштва је:

**АД „Комуналац“ са п.о. Бијељина,
Улица Милоша Црњанског број: 7.**

Матични број Друштва: **1028421** (према Рјешењу о регистрацији: **МБС 1-121**)

Обавјештењем о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Републичког завода за статистику број: 8193 од 28.06.2013. године Друштво је разврстано као:

- Облик организовања: Акционарско друштво - 03
- Облик својине: Два или више облика својине – 4
- Сједиште: 76300 Бијељина, Милоша Црњанског 7.
- Општина/Град: Бијељина – 10057,
- Основна дјелатност: Прикупљање неопасног отпада – 38.11

Истим Обавјештењем извршено је и разврставање Пословних јединица, а врста промјене је усклађивање са законом и промјена осталих података.

У правном промету са трећим лицима Друштво иступа без ограничења, а за своје обавезе одговара цјелокупном имовином којом располаже. Оснивачи одговарају до висине уложених средстава. Своје финансијско пословање Друштво обавља преко трансакционих рачуна и то:

- 555-001-00000700-03..... Нова банка а.д. Бијељина
- 554-001-00000055-13 Наша банка а.д. Бијељина
- 551-030-00000425-40..... Комерцијална банка
- 567-343-10000007-48..... Сбербанк а.д. Бања Лука
- 562-003-81253484-23..... НЛБ банка а.д. Бања Лука
- 552-000-18238004-65..... Аддико банк а.д.

Девизно пословање Друштво обавља се преко девизних рачуна и то:

- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (ЕУР)
- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (УСД)

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника број: 453/01 од 20.09.2005. године и додијелила број:

4400305650008

Увјерењем Управе за индиректно опорезивање број: 04/1-УПРЈ/1-3545-2/07 од 05.07.2007. године додијељен је идентификациони број:

400305650008

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске уписала је својим Рјешењем број: 01-03-ПЕ-2515/05 од 20.09.2005. године Друштво у регистар емитената са подацима:

➤ **ознака и регистарски број емитента 04-693-101/05**

Са Централним регистром хартија од вриједности АД Бања Лука закључен је Уговор о регистрацији хартија од вриједности број: 01-04-7354/05 од 03.10.2005. године, којим се регулишу међусобни односи из основа вођења рачуна емитента и чувања нематеријализованих хартија од вриједности. Рјешењем о регистрацији хартија од вриједности Централног регистра хартија од вриједности, број: 06-32/05 од 04.11.2005. године извршена је регистрација хартија од вриједности емитента „Комуналац“ а.д. Бијељина.

Бањалучка берза а.д. Бања Лука донијела је Рјешење број: 08-2534/2005 од 07.11.2005. године о уврштавању хартија од вриједности на слободно берзанско тржиште.

Све наведене активности у периоду од уписа усклађивале су се и усаглашавале у складу са измјењеним околностима.

1.3. Акције и акционари Друштва

Статутом Друштва - пречишћени текст од 10.08.2011. године (чан 17.) дефинисано је да основни капитал Друштва износи 3.748.014 КМ и представља збир номиналних

вриједности акција Друштва које су акционари стекли у поступку власничке трансформације.

Укупан број акција (број рачуна код Централног регистра је: 15904617) износи 3.748.014 комада, номиналне вриједности по једној акцији 1,00 КМ, односно, укупно у номиналном износу 3.748.014,00 КМ. На основу Рјешења о регистрацији хартија од вриједности број: 06-32/05 (прва емисија), уписано је 2.559.403 акција, затим по Рјешењу 01-УП-031-1318/06 од 18.04.2006. године уписана је 101.571 обична акција (друга емисија) и по Рјешењу број: 01-УП-031-2300/06 од 30.06.2006. године, уписано је 1.087.040 акција (трећа емисија).

Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука доставио је Извјештај – књигу акционара, од 31.12.2019. године са подацима о власницима хартија од вриједности на тај дан. Према овом Извјештају, ознака ХОВ је: КМБЈ-Р-А. Све акције су са правом гласа. Појединачно посматрано, најзначајнији акционари су:

<i>Назив акционара</i>	<i>Текући период</i>		<i>Претходни период</i>	
	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>
ГРАД БИЈЕЉИНА	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
ОКТАН ПРОМЕТ	1.118.745	29,85%	1.118.745	29,85%
СТАНКОВИЋ МИХАИЛО	70.820	1,89%	70.820	1,89%
ОСТАЛИ АКЦИОНАРИ	122.193	3,26%	122.193	3,26%
УКУПНО:	3.748.014	100,00	3.748.014	100,00

Значајни акционари (прва три) на дан 31.12.2019. године располажу са 96,74% акција Друштва, и све акције су са правом гласа. Преостали акционари располажу са 3,26% акција. У текућем периоду није било промјене података.

1.4. Дјелатност Друштва

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијелини број: 059-0-Рег-11-000 646 од 13.12.2011. године уписано је усклађивање дјелатности, према коме је уписана дјелатност Друштва:

- 01.30 - Гајење садног материјала и украсног биља,
- 37.00 - Канализација
- 38.11 - Прикупљање неопасног отпада,
- 38.12 - Прикупљање опасног отпада,
- 38.21 - Обрада и одлагање неопасног отпада,
- 38.22 - Обрада и одлагање опасног отпада,
- 38.32 - Рециклажа (прерада) разврстаних материјала,
- 39.00 - Дјелатности санације (ремедијације) животне средине и остале услуге управљања отпадом,
- 41.10 - Организација извођења пројекта за зграде,
- 45.20 - Одржавање и поправка моторних возила,
- 45.32 - Трговина на мало дијеловима и прибором за моторна возила,
- 46.22 - Трговина на велико цвијећем и садницама (растињем),

- 47.76 - Трговина на мало цвијећем, садницама, сјемењем, ђубривом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама,
- 47.81 - Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на тезгама и пијацама,
- 47.82 - Трговина на мало текстилом, одјећом и обућом на тезгама и пијацама,
- 47.89 - Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама,
- 49.41 - Друмски превоз робе,
- 68.10 - Куповина и продаја сопствених некретнина,
- 68.20 - Изнајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг),
- 81.29 - Остале дјелатности чишћења,
- 81.30 - Услугне дјелатности уређења и одржавања зелених површина,
- 96.03 - Погребне и припадајуће дјелатности.

Истим Рјешењем уписано је да Друштво у спољнотрговинском промету може да обавља све дјелатности уписане у судски регистар као у унутрашњем промету.

1.5. Нормативна основа организовања

На основу члана 181. и 442. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске" број: 127/08 и 58/09) Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број: 75/04) Скупштина акционара **а.д. "Комуналац" Бијељина**, је на сједници одржаној дана 10.08.2011. године усвојила „*Статут акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина – пречишћени текст*“ којим се дефинише:

- правна форма, фирма, сједиште и матични број Друштва,
- правни промет, заступање, представљање и потписивање Друштва,
- дјелатност Друштва (макро организација и унутрашња организација и систематизација радних мјеста),
- организација друштва,
- основни капитал, начин уплате акција, номинална вриједност, врста и калса издатих акција,
- повећање и смањење основног капитала Друштва,
- резерве Друштва,
- располагање имовином велике вриједности,
- управљање Друштвом,
- сукоби интереса,
- етички кодекс,
- план пословања,
- рачуноводство и ревизијски стандарди,
- одбор за ревизију,
- одјељење за интерну ревизију,
- јавне набавке,
- расподела добити и сношење губитка,
- недопуштене активности,
- ограничене активности,
- начин промјене облика Друштва,
- вријеме на које се Друштво оснива и престанак Друштва,

- заштита животне средине,
- учешће запослених у управљању Друштвом,
- пословна тајна,
- општи акти Друштва и
- друга питања од значаја за рад Друштва у складу са Законом.

Статутом је предвиђено (члан 109. – 110.) да се општим актима Друштва сматрају: Статут, правилници, пословници, смјернице, упутства и одлуке којима се на општи начин утврђују одређена питања.

Општи акти морају бити усклађени са Статутом, а сва остала појединачна акта усаглашена са општим актима Друштва.

За регулисање појединих питања у Друштву су донесени Правилници, као што је:

- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза (број: 8709/2017 од 15. децембра 2017. године),
- Правилник о процедурама за праћење наплате потраживања, исправку вриједности сумњивих и спорних потраживања и отпис ненаплативих потраживања (број: 8710/2017 од 15.12.2017. године),
- Правилник о рачуноводству (број: 810/2019 од 08.02.2019. године),
- Правилник о рачуноводственим политикама (број: 811/2019 од 08.02.2019. године) и други.

Значајан дио питања регулише се појединачним одлукама органа Друштва у складу са њиховим надлежностима у функцији организовања и извршавања регистроване дјелатности и њихов преглед може бити илустративног карактера (одлуке, упутства и сл.).

1.6. Органи управљања

Друштвом управљају власници акција, односно представници власника, сразмјерно броју акција, изузев у случајевима предвиђеним законом и статутом. Органи управљања (члан 31. Статута) Друштва су:

1. Скупштина акционара, као орган власника капитала,
2. Надзорни одбор Друштва, као орган надзора над радом Управе друштва и
3. Управа Друштва (менаџмент) коју чине директор и два извршна директора.

Статутом Друштва дефинисане су надлежности појединачно за сваки од наведених органа Друштва.

Према Одлуци о именовању чланова Надзорног одбора коју је донијела Скупштина акционара, чланови Надзорног одбора су:

а) Испред акцијског капитала Општине Бијељина:

1. Горан Марковић,
2. Драгана Чојић,
3. Милорад Марић.

б) Испред „Октан промет“ д.о.о. Бијељина:

1. Војин Митровић,
2. Зоран Прибишић.

1.7. Организација Друштва

Статутом Друштва дефинисана је организација Друштва, према којим одредбама микро организацију Друштва чини:

1. Управа Друштва,
2. Сектор за економско – финансијске, правне и опште послове,
3. Производно технолошки сектор, и
4. Одјељење за интерну ревизију.

Управу Друштва чине:

1. Директор Друштва,
2. Извршни директори за :
 - економско финансијске правне и опште послове,
 - производно технолошке послове.

Сектор за економско финансијске, правне и опште послове чине:

1. Служба за финансијске и рачуноводствене послове,
2. Служба за правне, кадровске и опште послове,
3. Служба исхране радника.

Производно технолошки сектор чине:

1. Служба комуналних услуга,
2. Служба за организацију пијачних услуга,
3. Служба одржавања градског зеленила,

Одјељење за интерну ревизију чине:

1. Директор одјељења,
2. Интерни ревизор.

1.8. Запослени и кадровска структура

Према подацима из Биланса успјеха за посматрани период Друштво је исказало просјечан број запослених како слиједи:

Година	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Основ обрачуна										
Просјечан број запослених у периоду на основу сати рада	135	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50
Просјечан број запослених у периоду на основу стања на крају мјесеца	135	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153	161,75	163,83	166,33

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА

Финансијски извјештаји Друштва су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске. Полазни оквир за састављање финансијских извјештаја предузећа чине позитивни законски прописи Републике Српске, усвојени МСФИ и МРС. Пословни догађаји и трансакције класификоване су према Правилнику о контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство.

За израду финансијских извјештаја за 2019. годину активирани су сљедећи Међународни стандарди финансијског извјештавања и Међународни рачуноводствени стандарди:

- МСФИ 1 Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 3 Пословне комбинације,
- МСФИ 4 Уговор о осигурању,
- МРС 1 Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 Залихе,
- МРС 7 Извјештај о новчаним токовима,
- МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке
- МРС 10 Догађаји након дана билансирања,
- МРС 12 Порез на добит,
- МРС 14 Извјештавање по сегментима,
- МРС 16 Некретнине, постројења, опрема,
- МРС 18 Приходи,
- МРС 19 Примања запослених,
- МРС 21 Ефекти промјене курса страних валурта.
- МРС 23 Трошкови позајмљивања,
- МРС 24 Објелодањивање о повезаним странама,
- МРС 36 Обезврјеђење средстава,
- МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
- МРС 38 Нематеријална средства и
- МРС 40 Улагања у некретнине

У примјени и спровођењу пословне политике Друштво је примјењивало општа акта, као што су:

- a) Статут Друштва,
- b) Пословник о раду Надзорног одбора,
- c) Правилник о раду,
- d) Правилник о рачуноводству,
- e) Правилник о рачуноводственим политикама,
- f) Правилник о платама и другим зарадама запослених,
- g) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1 Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим Друштво има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа.

Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је вјеројатно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити. Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпедитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,
- трошкови монтаже и накнаде стручњацима (архитекте, инжењери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,

- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. МРС 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се процјеном, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у Друштву, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;

- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуну амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5.

Корисни вијек употребе утврђује се проценом. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

$$\text{Годишња стопа амортизације} = \frac{100(\%)}{\text{број година}}$$

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

3.3 Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане Друштва чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по фер вриједности.

3.4 Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе Друштва представљају средства која се троше у процесу производње или реализације

услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- резервни дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности, која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду.

На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса, врши се смањење вриједности материјала на терет расхода.

Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године.

Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа.

Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5 *Краткорочна потраживања и пласмани*

Краткорочна потраживања Друштва обухватају потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга.

Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у страној валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспјећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса.

Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизованој вриједности не узимајући у обзир намјеру Друштва да их држи до доспјећа.

„Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањеној индиректно за износ вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправка потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку израде биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа Друштва на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

Исправка вриједности потраживања израчунават ће се по методи застарјелости потраживања.

Исправка вриједности ће се вршити за сва потраживања за која Управа процјени да су ненаплатива, а која не прелазе крајњи рок застаре у складу са одредбама Закона о облигационим односима.

3.6 *Грешке из претходног периода*

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8-*Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.*

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

3.7 Признавање прихода

Приходи Друштва обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате.

Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8 Признавање расхода

Расходи Друштва обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених заведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет Друштва,
- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
- трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
- трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
- трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике.

Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9 Финансијске обавезе

Финансијским обавезама Друштва сматрају се:

- дугорочне обавезе-кредити, хартије од вриједности и остале дугорочне обавезе,

- краткорочне обавезе-краткорочни кредити, обавезе према добављачима, обавезе за порезе и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остале краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Обавезе се воде по амортизованој вриједности односно почетној вриједности умањеној за отплату.

3.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања Друштва, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке.

Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

У сљедећем тексту приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01.-31.12.2019. године по појединим службама, које послују у оквиру „Производно-технолошког сектора“ и „Сектора економско - финансијских, правних и општих послова“.

ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР

У оквиру „Производно - технолошког сектора“ послују сљедеће службе:

1. Служба комуналних услуга;
2. Служба одржавања градског зеленила;
3. Служба пијачних услуга.

Извјештај о пословању појединих служби у 2019. години:

1. Служба комуналних услуга

У служби комуналних услуга обављају се сљедеће врсте послова:

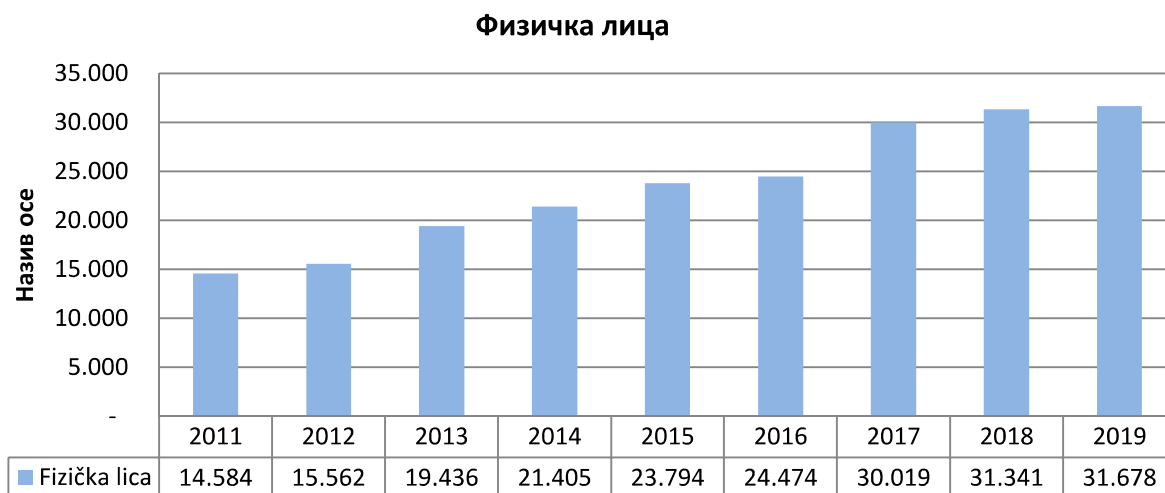
- одвоз комуналног отпада,

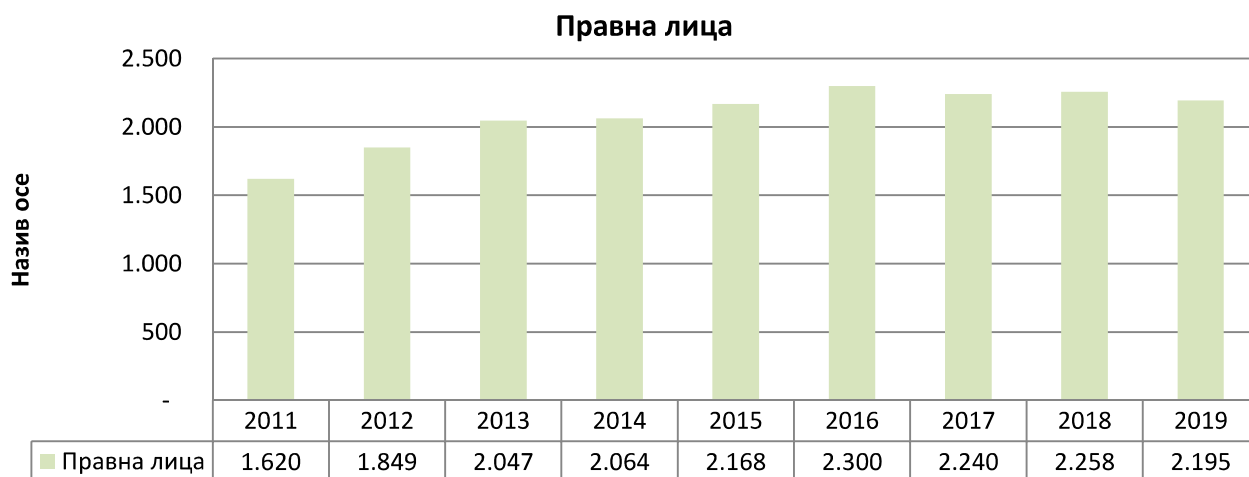
- прикупљање амбалажног отпада (папир, картон, транспарентни најлон, мјешани или шарени најлон, стаклену амбалажу, алуминијумске лименке и пет амбалажа),
- одржавање јавно - прометних површина и
- услуге специјалним комуналним возилима.

1.1 Прикупљање и одвозење отпада

Прикупљањем и одвозом чврстог комуналног отпада обухваћени су сви корисници услуга – физичка и правна лица на подручју града Бијељине и дијелу приградских насеља. Прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада се врши за 31.678 корисника – физичка лица и 2.195 корисника – правна лица.

Графикон 1-1 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – физичка лица

Графикон 1-2 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – правна лица

Циљ Програма прикупљања и одвожења чврстог комуналног отпада, је да се обезбиједи и осигурају услови за:

- благовремени одвоз отпада из стамбених и пословних објеката са територије Града.¹
- одвоз крупног отпада, најмање два пута годишње, о чему се корисници услуга обавјештавају на подобан начин.
- селекцију комуналног отпада приликом сакупљања отпада у посуде за отпад које имају посебне ознаке.
- забрану стварања дивљих одлагалишта на цијелој територији Града Бијељина, која представљају отпадне материје одложене на јавној или другој површини, супротно закону, Одлуци о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада и другим прописима.
- управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина.
- превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину.
- дезинфекцију возила и контејнера, који се користе за одвоз и прикупљање отпада, најмање једном седмично а у складу са усвојеним „Програмом“.

Прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши пет дана у недељи (понедељак-петак).

Контрола рада екипа за прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши непосредно од стране реонских пословођа.

У одређен број возила за превоз отпада инсталиран је ГПС уређај, док ће се у току 2020. године и у остала возила инсталирати наведени уређај, како би се побољшао систем контроле и свеле на минимум рекламације корисника на квалитет извршених услуга.

Од 15.02.2019. године у примјени је нови Цјеновник услуга депоновања чврстог комуналног отпада, по основу ког је цијена депоновања чврстог комуналног отпада увећана за 25% у односу на претходни период и износи 42,735 КМ без ПДВ-а.

Значајан дио средстава се издваја за трошкове депоновања чврстог комуналног отпада, који имају велико учешће у укупним трошковима Друштва. Раст цијене услуга депоновања чврстог комуналног отпада приказан је на графикону број 2-1.

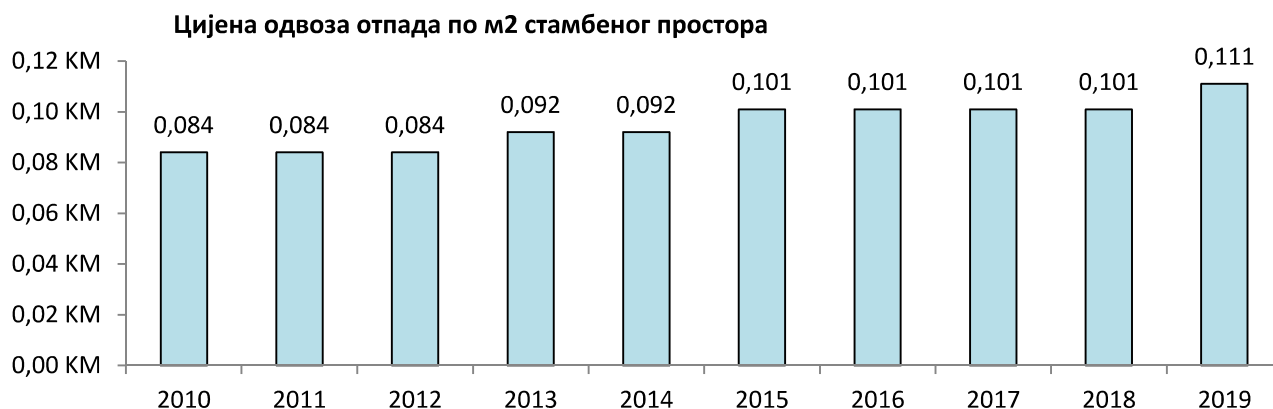

Графикон број 2-1 - Кретање цијене депоновања чврстог комуналног отпада

¹ Члан 15. став (1) Одлуке о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада („Службени гласник Града Бијељина“, број: 05/2013, 22/13, 5/14, 19/15, 16/17 и 12/18).

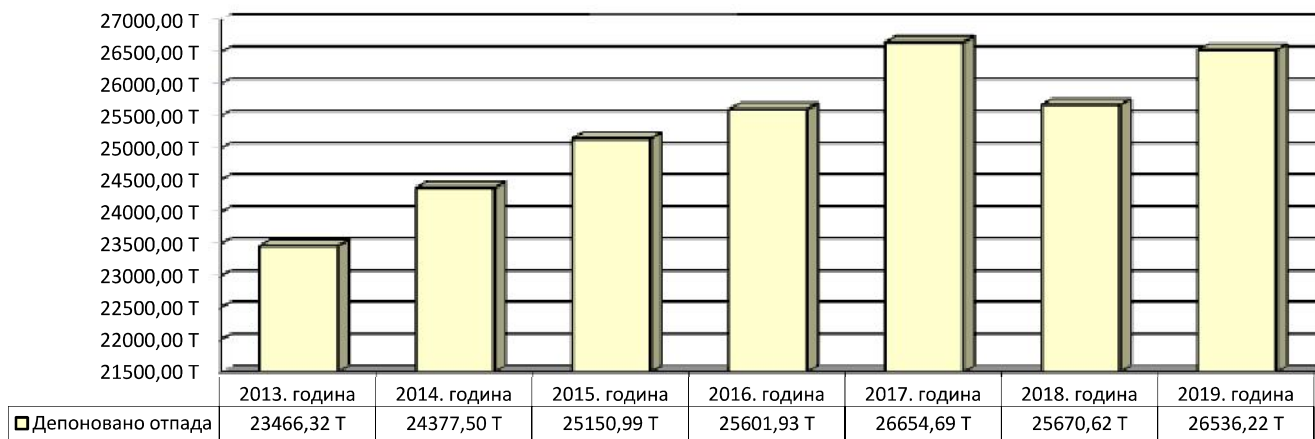

Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада утврђене су у „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за власнике и кориснике стамбених простора“, број: 9085/2018 од 19.12.2018. године, и „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на које је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновници су у примјени од 15.02.2019. године. Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од 15.02.2019. године повећане су за 10%, али су и даље недовољне да покрију високе трошкове депоновања чврстог комуналног отпада.

Графикон број 2-2 – Кретање цијене услуга прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада

У 2019. години на регионалну депонију укупно је депоновано 26.536,22 Т отпада, док је у 2018. години укупно депоновано 25.670,62 Т отпада. На графикону 3 приказане су количине депонованог чврстог комуналног отпада по годинама.

Графикон 3 - Количине депонованог чврстог комуналног отпада

На одвожењу чврстог комуналног отпада свакодневно је ангажована сљедећа механизација:

РБ	Марка возила	Регистарска ознака	Тип возила
1.	Ивеко подизач	036-M-291	150E16K
2.	Ивеко смећар	E30-A-603	50Ц13
3.	Ивеко смећар	745-M-226	Еуро.Царго
4.	Ивеко смећар	T18-A-848	9x153x
5.	Мерцедес смећар	E17-M-251	Бенз 1617
6.	Мерцедес подизач	071-J-504	36-1213
7.	МАН	E56-T-218	M39
8.	МАН смећар	O58-E-505	E63
9.	Мерцедес смећар	T90-M-562	957.65
10.	Мерцедес смећар	K59-T-024	2227
11.	Волво смећар	O26-M-670	ФС 10
12.	Мерцедес смећар	T26-M-023	950.60
13.	Мерцедес смећар	O91-K-199	950.53
14.	Ивеко	T34-O-201	2Ц3Ц
15.	Ман смећар	J90-E-610	E63
16.	Ман смећар	J12-K-433	E63
17.	Ман смећар	K80-A-573	X05
18.	Мерцедес смећар	M04-J-803	950.53

Прикупљање амбалажног отпада

АД „Комуналац“ Бијељина врши прикупљање амбалажног отпада, и то: стакла, бијелог папира, фолије, картона, ПЕТ амбалаже и алу лименки и од истог остварује одређени приход по основу продаје.

У 2019. години прикупљено је 208,52 Т амбалажног отпада, док је у 2018. години прикупљено 214,31 Т амбалажног отпада.

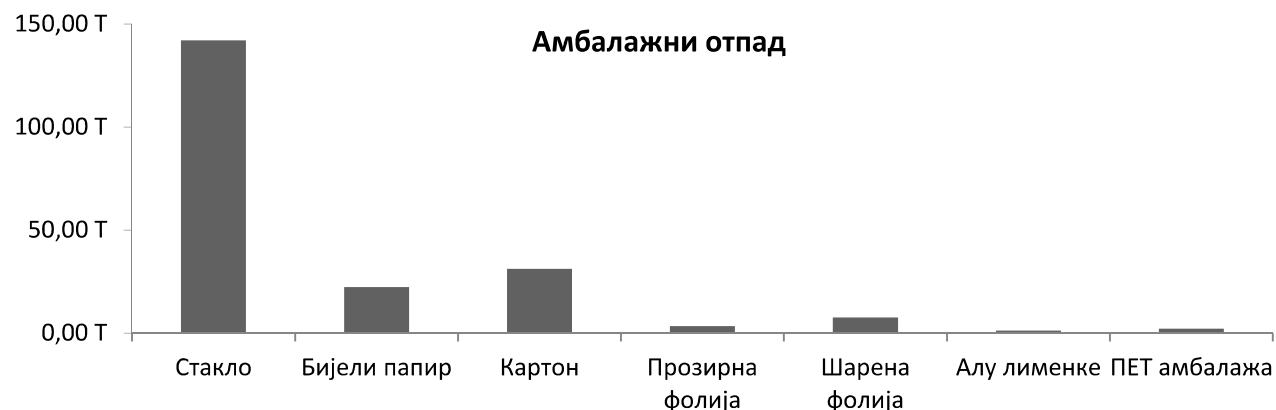
У 2019. години прикупљене су сљедеће врсте амбалажног отпада:

- стакло (прикупљена количина =142,02 Т→остварен приход од 8.305,39 КМ);
- бијели папир (прикупљена количина =22,24 Т→остварен приход од 6.615,90 КМ);
- картон (прикупљена количина = 31,12 Т→остварен приход од 3.961,51 КМ);
- прозирна фолија (прикупљена количина = 2,22 Т→остварен приход од 555,00 КМ);
- шарена фолија (прикупљена количина = 7,56 Т→остварен приход од 302,40 КМ) ;
- алу лименке (прикупљена количина = 1,20 Т→остварен приход од 1.136,00 КМ) и
- ПЕТ амбалажа (прикупљена количина=2,16 Т→остварен приход од 846,00 КМ)

Укупно остварени приход од продаје амбалажног отпада за извјештајни период 2019. године износи 21.722,20 КМ, док је за исти период 2018. године остварен приход од 25.269,52 КМ.

На графикону број 4 приказана је прикупљена количина амбалажног отпада у 2019. години.

Графикон број 4-Прикупљени амбалажни отпад

1.2 Одржавање јавно-прометних површина

Одржавање јавно-прометних површина се обавља на подручју града Бијељине и Мјесне заједнице Јања.

На расписани тендер од стране Градске управе Града Бијељина, добили смо посао и закључили уговор за чишћење јавно-прометних површина. По приказаним евиденцијама, овјереним од стране контролних служби Градске управе Града Бијељина и према утврђеном Програму рада за ЛОТ бр.1, у периоду 01.01. - 31.12.2019. године, реализовано је следеће:

БИЈЕЉИНА								
			2019. година		2018. година		2017. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно или машинско чишћење тротоара	м ²	8.452.489	156.371,05	7.816.956	139.141,82	8.759.634	148.983,85
2.	Ручно или машинско чишћење ригола	м ²	2.490.796	94.650,25	2.056.518	78.147,68	2.436.178	92.657,59
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	3.051	21.357,00	4.478	31.346,00	3.054	21.378,00
5.	Рад паука	сат	-	-	1	52,50	4	200,00
6.	Машинско прскање макадамских улица	тура	-	-	-	-	-	-
7.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
8.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	16	1.148,64	15	1.076,85	43	2.939,88
9.	Рад спец.возила за одвоз смећа	тура	-	-	-	-	-	-
10.	Рад спец.воз.за одв.см.са руч.ут.	тура	2	628,20	2	628,20	6	1.794,87
11.	Рад КВ бравара на разн.брав.посл	н/ч	10	102,90	21	216,09	53	519,40
12.	Спец.возило.фекална цистерна	тура	-	-	-	-	-	-
13.	Рад ауто-под.контејнера 5м ³	тура	2	244,30	5	614,25	3	351,00
14.	Рад специјалних машина	сат	-	-	59	1.239,00	5	105,00
15.	Рад камиона на одвозу снијега	м ³	-	-	-	-	218	2.071,00
16.	Рад радника на утов.снијега	сат	-	-	924	6.015,24	751	4.656,20
17.	Чишћење снијега и посипање соли	кг	-	-	15	3.315,00	10.500	2.205,00
18.	Ручно чишћење отп. са обале кан.	сат	-	-	-	-	-	-
Укупно				274.502,34		261.792,63		277.861,79

Табела број 4 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју града Бијељине

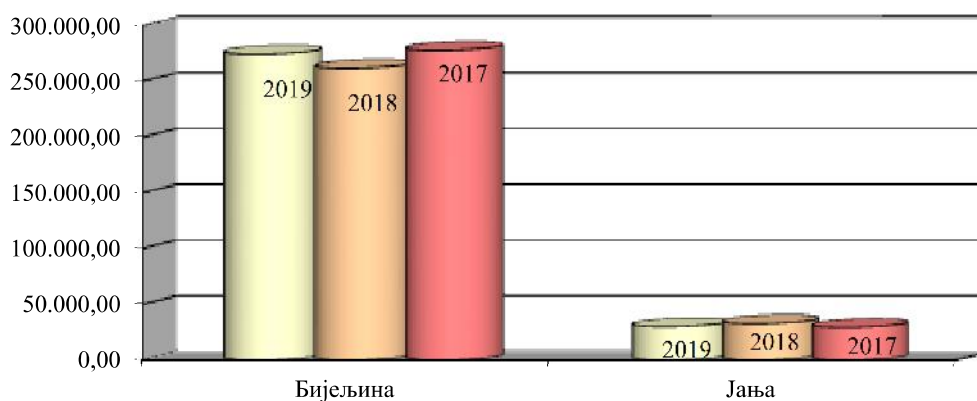

ЈАЊА								
			2019. година		2018. година		2017. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно чишћење тротоара	м ²	878.100	16.244,85	944.860	16.818,51	874.040	14.866,11
2.	Ручно или маш.чишћење ригола	м ²	339.310	12.893,78	368.864	14.016,83	338.695	12.193,02
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	81	567,00	244	1.756,80	253	1.821,60
5.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
6.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	4	273,00	1	68,25	7	455,00
Укупно				29.978,63		32.660,39		29.335,73

Табела број 5 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју Мјесне заједнице Јања

У 2019. години, у оквиру ЛОТ-а број 1, реализован је одвоз отпада из мјесних заједница Доња Љељенча и Бријесница. По том основу остварен је приход од 11.900,00 КМ, док је у претходној години остварен приход од 14.076,00 КМ.

Програм рада и одржавања јавно-прометних површина реализује се у шестодневној радној седмици, по налозима Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Града Бијељине.

Графикон број 5-Остварени приходи по основу реализације по ЛОТ-у бр.1 у последње три године

1.3 Услуге специјалним комуналним возилима

Специјално возило за превоз непрописно паркираних возила („паук“) ангажовано је за потребе Центра јавне безбједности Бијељина - Одјељење саобраћајне полиције, за уклањање непрописно паркираних возила, а повремено се користи и за пружање услуга другим физичким и правним лицима. Рад овог возила регулисан је посебним Упутством, које је донијело МУП Републике Српске.

Приход од услуга специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила, остварен у текућој години, износи 29.886,64КМ.

У Цјеновнику осталих некомуналних услуга, број 4963/2018 од 27.06.2018. године, који је у примјени од 18.07.2018. године, утврђене су следеће цијене услуга:

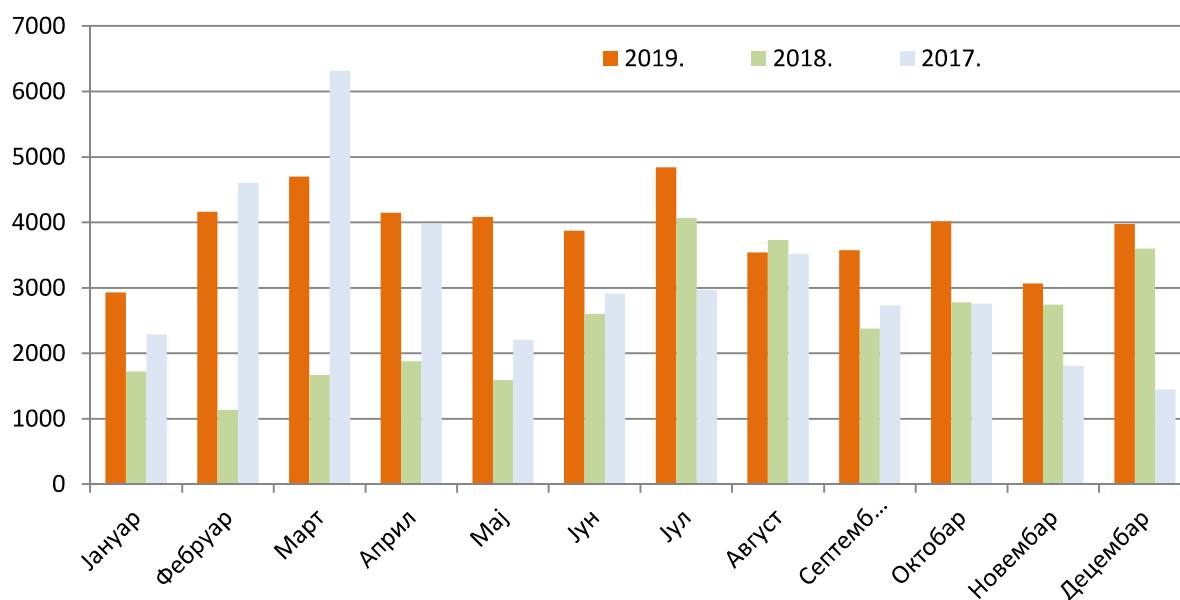
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције до 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 34,18 КМ по тури;
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције од 2 до 10 км специјалним возилом „Паук“ износи 51,28 КМ по тури;

- Накнада за премјештање возила по налогу полиције преко 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 76,92 КМ по тури;
- Накнада за пређене километре, приликом премјештања возила специјалним возилом „Паук“ износи 1,28 КМ по пређеном километру;
- Накнада за чување возила на депоу по једном започетом дану износи 8,54 КМ;
- Накнада за започето премјештање возила специјалним возилом „Паук“ по налогу полиције износи 25,64 КМ по возилу;
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила до 2 (двје) тоне износи 51,28 КМ по тури и
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила преко 2 (двје) тоне износи 76,92 КМ по тури.

За период од 01.01.-31.12.2019. године, „паук“ је превезао ~1.125 возила, што је за 343 возила више у односу на исти период претходне године у ком је „паук“ превезао ~782 возила и остварио приход од 29.886,64 КМ.

ОСТВ. МЈЕСЕЦ	ПРИХОДИ					БРОЈ ПРЕВЕЗЕНИХ ВОЗИЛА				
	2019.	2018.	2017.	ИНД	ИНД	2019.	2018.	2017.	ИНД	ИНД
	1	2	3	1/2	2/3	1	2	3	1/2	2/3
Јануар	2.931,61	1.721,11	2.287,65	170	74	77	57	76	135	74
Фебруар	4.162,39	1.132,99	4.607,70	367	100	96	37	154	259	100
Март	4.700,85	1.666,84	6.319,66	282	145	115	55	211	209	145
Април	4.145,30	1.880,34	3.979,57	220	98	103	62	133	166	98
Мај	4.085,47	1.589,73	2.204,36	257	51	98	53	74	185	51
Јун	3.871,79	2.600,00	2.912,56	149	62	94	87	97	108	62
Јул	4.839,32	4.068,80	2.969,40	119	71	96	135	99	71	71
Август	3.542,73	3.731,11	3.522,22	95	71	89	73	117	122	71
Септембар	3.572,64	2.376,06	2.735,13	150	46	81	46	91	176	46
Октобар	4.017,09	2.777,78	2.760,77	145	64	100	54	92	185	64
Новембар	3.068,38	2.743,59	1.809,40	112	41	78	53	60	147	41
Децембар	3.974,36	3.598,29	1.448,72	110	25	98	70	48	140	25
УКУПНО	46.911,93	29.886,64	37.557,14	157	69	1.125	782	1.252	144	69

Остварени приход од услуга „паука“ у текућој години већи је за 57%, односно за 17.025,29 КМ у односу на приход остварен у претходној години. Број превезених возила у периоду од 01.01.- 31.12.2019. године већи је за 343 возила у односу на исти период 2018. године.

Остварени расходи текуће године већи су од остварених прихода текуће године за 16,38%. Потребно је приходе додатно повећати да би се омогућио излазак из зоне губитка пословања, односно остварио неутралан пословни резултат.

Број превезених возила у одређеном временском периоду зависи искључиво од броја упућених „налога за превоз непрописно паркираних возила“ од стране саобраћајне полиције, те по основу наведеног АД „Комуналац“ Бијељина није у могућност да утиче на повећање прихода преко броја превезених возила у одређеном временском периоду.

Тренутна цијена превоза непрописно паркираних возила је економски оправдана, јер је калкулацијом утврђено да би уз постојеће расположиве капацитете опреме и радне снаге, уз остварене расходе текуће године, који би незнатно порасли са бројем реализованих услуга, било потребно извршити ~1.350 услуга премјештања возила по налогу полиције, како би се остварио неутрални пословни резултат, што је за 225 услуга више у односу на остварен резултат текуће године.

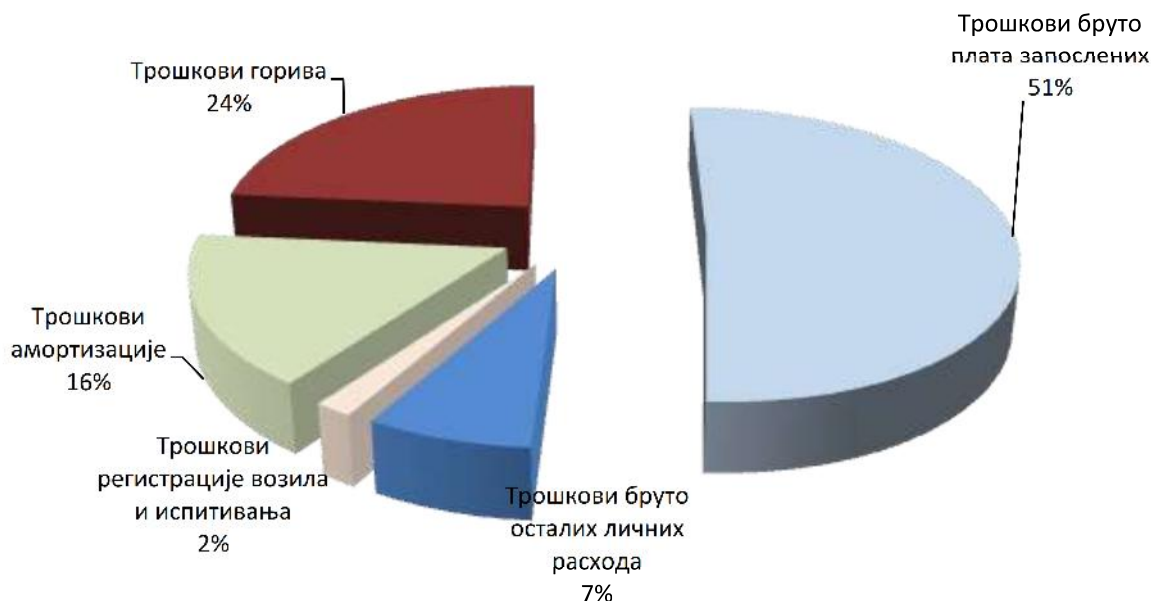
Уколико се анализа рада врши на основу дневног броја извршених услуга, долази се до податка да је просјечан број дневних услуга у текућој години 4,26, те да би се повећањем броја дневних услуга за 0,85, односно на 5,11, остварио неутралан пословни резултат.

Узимајући у обзир да је дневно радно вријеме специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила 8 сати, долази се до податка да би на сваких сат и 30 минута било довољно извршити по једну услугу по налогу полиције, што је више него реалан циљ, те је потребно предузети одређене мјере за остварење заданог циља.

Анализа расхода своди се на анализу укупних и појединачних расхода.

Анализу расхода треба почети са извођењем констатације о обиму остварених расхода у текућој години и тренду њихове динамике у односу на остварене расходе у претходној години.

Врста расхода	Износ			Структура (%)			Индекс
	2019.	2018.	2017.	2019.	2018.	2017.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Трошкови бруто плата- (2 радника)	27.795,92	29.454,19	27.240,92	50,91	49,81	49,55	108
Трошкови бруто осталих личних расхода (регрес, топли оброк, превоз и сл.)	4.003,88	3.917,00	3.498,38	7,33	6,62	6,36	112
Трошкови регистрације и испитивања	939,34	1.339,59	1.200,00	1,72	2,27	2,18	109
Трошкови амортизације	9.001,20	11.146,20	11.146,20	16,49	18,85	20,27	100
Трошкови горива	12.854,63	13.274,41	11.895,34	23,55	22,45	21,64	112
УКУПНИ РАСХОДИ	54.594,97	59.131,39	54.980,84	100,00	100,00	100,00	108

Укупни расходи „паука“ за период 01.01.-31.12.2019. године, износе 54.594,97 КМ, док су за исти период претходне године остварени у износу од 59.131,39 КМ.

Потребно је истаћи да у наведене расходе нису укључени трошкови одржавања возила (ауто-гуме, резервни дијелови, уље, прање возила и сл.), јер се наведени подаци нису могли идентификовати у евиденцији укупних трошкова одржавања сталних средстава.

Специјалним комуналним возилом „фекална цистерна“ пружају се услуге физичким и правним лицима, која наруче вршење услуге путем налога, односно наруџбенице.

У току 2019. године фекална цистерна имала је 16 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.550,41 КМ, што је за 24 услуге мање него у 2018. години, у којој је било 40 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 3.958,50 КМ.

Специјално комунално возило „**цистерна за воду**“ је у периоду 01.01.-31.12.2019. године имало 19 интервентних услуга, што је за 7 мање од укупно 26 интервентних услуга из истог периода 2018. године.

Све припреме сервисирања и гаражирања возила, као и комплетна Служба комуналних услуга, смјештени су у уређеном простору површине 5.000 м² и објектима пословно - техничког садржаја (гараже, сервисне радионице, магацински простор и др.) у Мачванској улици у Бијељини.

2. Служба одржавања градског зеленила

За потребе Службе одржавања градског зеленила кориштена је постојећа савремена механизација, и то: машинске косачице, трактори, самоходне машинске косачице, машинске тестере, возило Застава носивости до 2 тоне, корпа, доставно возило типа Кеди и цистерна за осоку капацитета 3.200 литара.

Служба одржавања градског зеленила радила је по плану и програму, на основу добијеног посла на тендеру, који је расписала Градска управа Града Бијељине.

Служба одржавања градског зеленила је у 2019. години имала сљедећу реализацију:

Мјесец	Износ реализације радова на јавним зеленим површинама са ПДВ-ом			Износ реализације од продаје садног материјала у производном сектору са ПДВ-ом		
	Текућа година	Претходна година	Индекс 2/3	Текућа година	Претходна година	Индекс 5/6
1	2	3	4	5	6	7
Јануар	Нема реализације	4.341,22 КМ	/	250,00 КМ	154,99 КМ	161
Фебруар	8.105,76 КМ	6.673,95 КМ	121	735,50 КМ	486,00 КМ	151
Март	18.338,65 КМ	9.413,29 КМ	195	3.571,50 КМ	2.021,89 КМ	177
Април	19.982,30 КМ	28.018,02 КМ	71	3.986,50 КМ	3.047,17 КМ	131
Мај	29.583,99 КМ	32.880,01 КМ	90	2.412,95 КМ	2.138,81 КМ	113
Јун	31.790,25 КМ	24.249,68 КМ	131	2.619,32 КМ	1.041,13 КМ	252
Јул	24.975,14 КМ	23.541,44 КМ	106	1.973,15 КМ	820,04 КМ	241
Август	26.448,36 КМ	23.885,87 КМ	111	804,30 КМ	962,60 КМ	84
Септембар	23.174,98 КМ	17.299,62 КМ	134	297,96 КМ	1.030,01 КМ	29
Октобар	22.705,56 КМ	17.380,36 КМ	131	2.251,80 КМ	2.489,47 КМ	90
Новембар	13.891,26 КМ	16.964,81 КМ	82	1.998,30 КМ	2.854,00 КМ	70
Децембар	15.468,42 КМ	25.047,00 КМ	62	234,50 КМ	339,00 КМ	69
УКУПНО	234.464,66 КМ	229.695,30 КМ	102	21.133,78 КМ	17.385,11 КМ	122

С обзиром на тренутни капацитет постојећих стакленика, пластеника, леја, обрадивог земљишта, машина за обраду и броја запослених радника, могуће је и увећати обим производње, али је највећи проблем пласман производа на тржиште.

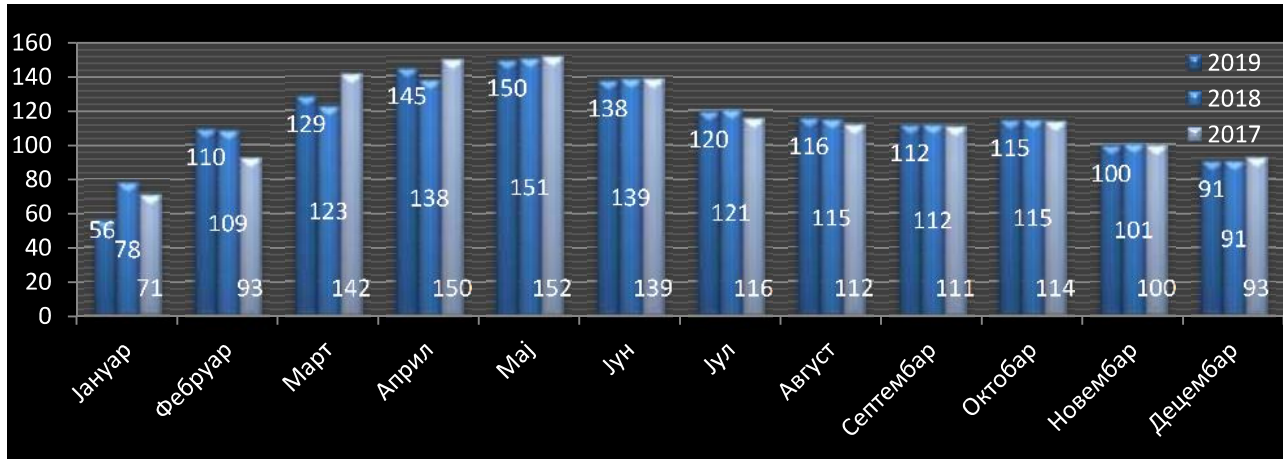
3. Служба за организацију пијачних услуга

Пијаца је организовано и уређено мјесто на коме се на уобичајен начин обавља трговина на мало пољопривредним, прехранбеним и другим производима између продавца и купца. На пијаци се трговина обавља на продајним столовима. Спровођење пијачног реда је обавеза свих запослених, посебно радника на радном мјесту – редари пијаце. У спровођењу реда дужни су сарађивати са надлежним инспекцијским службама и радницима ЦЈБ Бијељина, везано за евентуалне проблеме око рада и унутрашњег реда у пијацама. Предузеће је дужно да пијачне тезге постави и распореди на начин којим се обезбијеђује функционалност и естетски изглед пијаце и омогућује купцима несметана куповина.

Зелена пијаца располаже са 5 расхладних витрина и 303 пијачна стола, а од тога се у централној улици налази 48 столова. Овај број столова задовољава све потребе корисника услуга зелене пијаце. На тзв. малом бувљаку у Улици 27. марта, налази се 33 стола. Наплата дневне плацарине се врши искључиво уторком и петком.

Од 1. децембра 2015. године, на основу Одлуке Скупштине Града Бијељине, број 01-022-84/15, АД “Комуналац” Бијељина је додијељена на располагање јавна пијаца у Дворовима, Карађорђева бб.

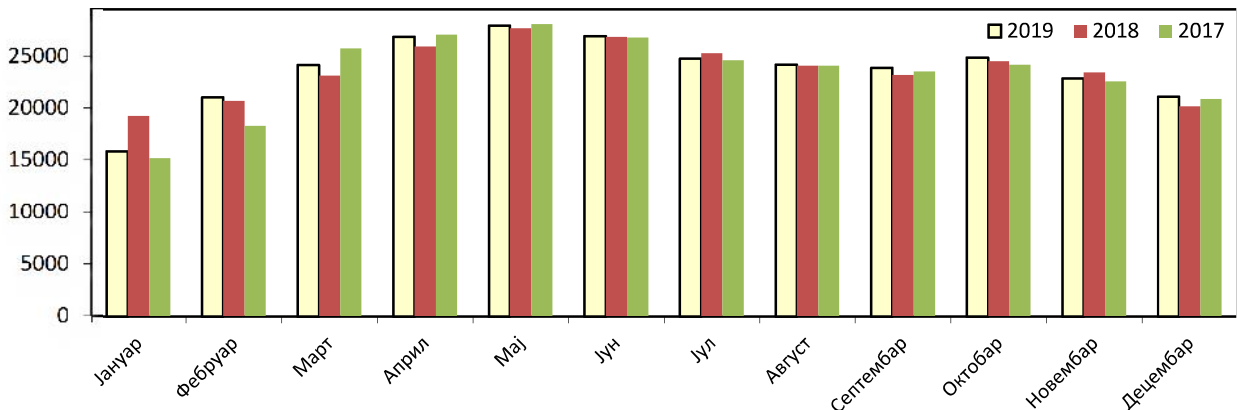
На графикону број 6, упоредно је приказан број закупљених столова у текућој години у односу на претходну и 2017. годину.

Графикон број 6-Преглед закупљених столова по основу Уговора о закупу

У 2019. години, приходи Службе за организацију пијачних услуга, који се остварују по основу дневног и мјесечног закупа столова у зеленој пијаци, остварени су у износу од 285.592,31 КМ и исти су на нивоу остварења из 2018. године, у којој је остварен приход од 285.515,57 КМ.

На графикону број 7 приказана је реализација прихода од мјесечног и дневног закупа столова у зеленој пијаци у 2019. години у односу на 2018. годину.

Графикон број 7-Остварење прихода од закупа столова у зеленој пијаци

СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

1. Служба за правне, кадровске и опште послове

У периоду од 01.01. - 31.12.2019. године у Служби за правне, кадровске и опште послове запослено је 8 радника.

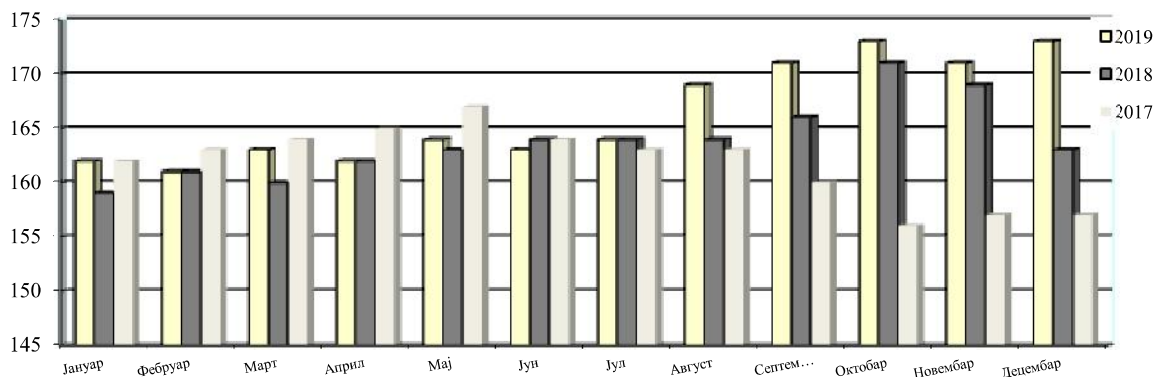
У сарадњи са Службом за финансијске и рачуноводствене послове, Служба за правне, кадровске и опште послове интензивно ради на побољшању наплате потраживања, како од физичких тако и од правних лица.

Ова Служба свакодневно је поступала по судским предметима, израђивала поднеске, заступала Друштво пред судовима на рочиштима у парничним, извршним и прекршајним поступцима.

Као стручна Служба Друштва, обављала је и послове стручне помоћи органима Друштва (Скупштина, Надзорни одбор, Одбор за ревизију, Управа), пратећи записнички њихов рад и израђујући донесене одлуке наведених органа.

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина је у протеклом периоду обављало регистровану дјелатност комуналних услуга са просјечно 166 запослених радника, док је просјек у 2018. години био 164 радника. На почетку 2019. године у радном односу се налазило 162 радника. У току године, у складу са указаним потребама, повремено су ангажовани одређени радници, тако да је на крају године у радном односу евидентирано 173 радника.

Графикон број 8-Запослени радници у 2019., 2018. и 2017. години

У табели број 7 приказана је структура запослених са потребном стручном спремом, на дан 31.12.2019. године.

Стручна спрема	НК	КВ	ССС	ВШС	ВСС	Приправници	Укупно
Број запослених	75	54	11	10	17	6	173

Табела број 7- Структура запослених на дан 31.12.2019. године

2. Служба исхране радника

У оквиру Службе запослено је два радника куvara и два помоћна радника у кухињи, који су вршили спремање топлих оброка за све раднике. За период од 01.01.-31.12.2019. године припремљено је укупно 34.421 оброка, са мјесечним просјеком од 2.868 оброка. Од просјечно 166 запослених радника за дванаест мјесеци 2019. године, просјечно 130 радника, односно 78,31% од укупног броја радника је користило услуге ресторана, док је осталих 36 радника, односно 21,69% било одсутно са посла из оправданих разлога, као што су: годишњи одмори, вјерски празници, боловања, изостанци и слично. Укупан трошак спремања топлог оброка, укључујући све директне и индиректне трошкове за дванаест мјесеци 2019. године износи 126.411,54 КМ, односно просјечно за мјесец дана 10.534,30 КМ, тако да је просјечна цијена једног топлог оброка по запосленом, утврђена на основу просјека за дванаест мјесеци 3,68 КМ. Просјечна цијена једног топлог оброка за 2018. годину износила је 3,62 КМ. Рекапитулација директних и индиректних трошкова топлог оброка сачињава се на посебном обрасцу, који је сачињен у складу са одредбама члана 8. став 1. тачка 11. Закона о порезу на доходак (Службени гласник Републике Српске, број 60/15 и 5/16) и Закона о измјенама и допунама закона о порезу на доходак Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 66/18).

3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове

3.1 Приходи

У периоду од 01.01. - 31.12.2019. године, АД „Комуналац“ Бијељина остварио је укупан приход од 5.275.017 КМ.

У оквиру **пословних прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 5.079.294 КМ, евидентирани су сљедећи приходи:

- Приходи од продаје робе у износу од 15.858 КМ;
- Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима у износу од 581.437 КМ;
- Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту у износу од 3.523.034 КМ;
- Повећање вриједности залиха учинака у износу од 8.130 КМ и
- Остали пословни приходи у износу од 950.835 КМ.

У оквиру **финансијских прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 64.928 КМ, евидентирани су сљедећи приходи:

- Финансијски приходи од повезаних правних лица у износу од 11.639 КМ и
- Приходи од камата у износу од 53.289 КМ.

У оквиру **осталих прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 122.720 КМ, евидентирани су сљедећи приходи:

- Наплаћена отписана потраживања у износу од 85.086 КМ и
- Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи у износу од 37.634 КМ.

У оквиру **прихода од усклађивања вриједности имовине**, који су остварени у укупном износу од 8.075 КМ, евидентирани су приходи од усклађивања вриједности остале имовине, који се односе на усклађивања вриједности потраживања од купаца за сва потраживања преко годину дана.

Преглед остварених прихода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Приход од продаје конт.	13.840,80	10.000,00	11.965,93	86	120	0,23%	-1.874,87
2	60151	Приход од пр.сталних ср.- лиц.	0,00	0,00	3.892,30	-	-	0,07%	3.892,30
3	601	Приходи од продаје робе у Републици Српској	13.840,80	10.000,00	15.858,23	115	159	0,30%	2.017,43
4	61010	Пр.од усл.јавне хиг.-БН	251.223,34	262.000,00	274.502,01	109	105	5,20%	23.278,67
5	61011	Приход од усл.одв.отп.-т.	14.076,00	14.076,00	11.900,00	85	85	0,23%	-2.176,00
6	61012	Пр.од услуга одв.отпада	37.637,55	40.000,00	39.017,72	104	98	0,74%	1.380,17
7	61013	Приход од усл.зимске сл.	10.569,24	15.000,00	0,00	0	0	0,00%	-10.569,24
8	61014	Приход од усл.градског з.	196.321,50	183.800,00	200.397,50	102	109	3,80%	4.076,00
9	61018	Пр. од усл.ППЛ-прање ул.	25.639,06	30.000,00	25.641,02	100	85	0,49%	1,96
10	61019	Пр.од усл.јавне хиг.-Јања	32.660,28	30.000,00	29.978,62	92	100	0,57%	-2.681,66
11	610	Приход од продаје учинака повезаним правним лицима	568.126,97	574.876,00	581.436,87	102	101	11,02%	13.309,90
12	61105	Приход од усл. ресторана	1.018,10	0,00	762,00	75	-	0,01%	-256,10
13	61106	Приход од расадника	14.758,51	16.000,00	18.063,04	122	113	0,34%	3.304,53
14	61121	Приход одв.отпада грађ.	2.315.837,11	2.547.000,00	2.516.540,84	109	99	47,71%	200.703,73

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2019. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15	61122	Одвоз отпада правн.субј.	754.944,19	830.500,00	833.507,29	110	100	15,80%	78.563,10
16	61123	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	28.893,90	36.000,00	38.722,70	134	108	0,73%	9.828,80
17	61124	Пр.од усл. куп. из РС-гр.з.	9.127,28	10.000,00	4.678,72	51	47	0,09%	-4.448,56
18	61125	Пр.од паука-без МУП-а	85,46	500,00	0,00	0	0	0,00%	-85,46
19	61126	Приход од паука	29.801,18	35.000,00	46.911,93	157	134	0,89%	17.110,75
20	61127	Услуге фекалне цистерне	3.859,40	4.000,00	1.550,41	40	39	0,03%	-2.308,99
21	61128	Услуге цистерне за воду	2.729,93	2.500,00	2.029,94	74	81	0,04%	-699,99
22	611	Приход од продаје учин. у Републици Српској	3.161.055,06	3.481.500,00	3.462.766,87	110	99	65,64%	301.711,81
23	61206	Приход од расадника	0,00	1.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
24	61222	Одвоз отпада правн.субј.	37.672,27	41.800,00	43.316,94	115	104	0,82%	5.644,67
25	61223	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	4.138,25	5.200,00	5.598,50	135	108	0,11%	1.460,25
26	61227	Услуге фекалне цистерне	0,00	1.000,00	198,20	-	20	0,00%	198,20
27	612	Приход од продаје учинака у Федерацији БиХ	41.810,52	49.000,00	49.113,64	117	100	0,93%	7.303,12
28	61322	Одвоз отпада правн.субј.	10.490,43	11.600,00	11.153,98	106	96	0,21%	663,55
29	61323	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	195,57	200,00	0,00	0	0	0,00%	-195,57
30	61327	Пр.од вр.усл. БД-фекална	99,10	200,00	0,00	0	0	0,00%	-99,10
31	613	Приход од продаје учин. у Брчко Дистрикту БиХ	10.785,10	12.000,00	11.153,98	103	93	0,21%	368,88
32	63000	Повећање вријед.залиха	14.231,27	11.000,00	8.130,01	57	74	0,15%	-6.101,26
33	630	Повећање вриједности залихе учинака	14.231,27	11.000,00	8.130,01	57	74	0,15%	-6.101,26
34	65000	Приходи од премија	0,00	0,00	4.411,51	-	-	0,08%	4.411,51
35	650	Приходи од премија, дотација, регреса и сл.	0,00	0,00	4.411,51	-	-	0,08%	4.411,51
36	65100	Пр.од закупнина земљишта	20.430,60	23.000,00	19.305,60	94	84	0,37%	-1.125,00
37	65110	Приход од закупнина	328.541,72	345.000,00	288.460,40	88	84	5,47%	-40.081,32
38	65130	Пр.од закупа ст.у пијаци	219.292,54	230.000,00	216.163,24	99	94	4,10%	-3.129,30
39	65131	Пр.од закупа-дн.зак.ст.	61.346,11	60.000,00	62.976,08	103	105	1,19%	1.629,97
40	65132	Пр.од закупа ст.-мали.б.	4.876,92	6.000,00	6.452,99	132	108	0,12%	1.576,07
41	651	Приходи од закупнина	634.487,89	664.000,00	593.358,31	94	89	11,25%	-41.129,58
42	65200	Приходи од дона.-држ.орг.	19.250,00	19.250,00	19.250,00	100	100	0,36%	0,00
43	65210	Приходи од донација-ППЛ	27.674,60	27.674,60	27.674,60	100	100	0,52%	0,00
44	65290	Прих. од осталих донација	0,00	0,00	234.777,00	-	-	4,45%	234.777,00
45	652	Приходи од донација	46.924,60	46.924,60	281.701,60	600	600	5,34%	234.777,00
46	65510	Приходи из фондова-ФЗО	20.256,22	20.000,00	41.045,48	203	205	0,78%	20.789,26
47	65511	Приходи из фондова-пород.	8.456,55	10.000,00	6.234,15	74	62	0,12%	-2.222,40
48	65520	Приходи од завода	0,00	0,00	2.225,27	-	-	0,04%	2.225,27
49	655	Приходи из намјенских извора финансирања	28.712,77	30.000,00	49.504,90	172	165	0,94%	20.792,13
50	65901	Пр.од продаје стакла	6.873,00	10.000,00	8.305,39	121	83	0,16%	1.432,39
51	65902	Пр.од продаје папира	8.358,00	10.000,00	6.615,90	79	66	0,13%	-1.742,10
52	65903	Пр.од продаје картона	7.651,59	10.000,00	3.961,51	52	40	0,08%	-3.690,08
53	65904	Пр.од продаје фолије-проз.	400,20	1.000,00	555,00	139	56	0,01%	154,80
54	65905	Приходи од гријања	136,08	250,00	136,08	100	54	0,00%	0,00

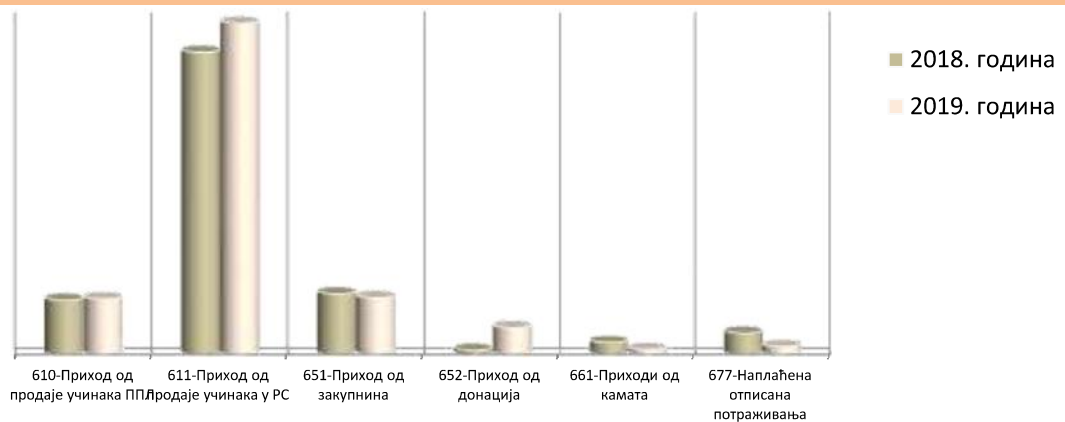

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
55	65906	Пр.од продаје алу.лименки	1.452,25	1.000,00	1.136,00	78	114	0,02%	-316,25
56	65907	Пр.од продаје фолије-шар.	534,48	1.000,00	302,40	57	30	0,01%	-232,08
57	65908	Остали пословни пр.-ПЕТ	0,00	1.000,00	846,00	-	85	0,02%	846,00
58	659	Остали пословни приходи по другим основама	25.405,60	34.250,00	21.858,28	86	64	0,41%	-3.547,32
59	66010	Пр.од камата од ППЛ	2.911,58	2.500,00	11.639,20	400	466	0,22%	8.727,62
60	660	Финанс.приходи од ППЛ	2.911,58	2.500,00	11.639,20	400	466	0,22%	8.727,62
61	66130	Зат.камате у земљи-ПЛ	11.716,66	12.000,00	8.652,70	74	72	0,16%	-3.063,96
62	66131	Зат.камате у земљи-ФЛ	55.204,13	55.000,00	41.014,14	74	75	0,78%	-14.189,99
63	66190	Остале камате	59.432,90	3.000,00	3.622,36	6	121	0,07%	-55.810,54
64	661	Приходи од камата	126.353,69	70.000,00	53.289,20	42	76	1,01%	-73.064,49
65	67710	Пр.од напл.отп.потр.-инд.о.	193.599,90	30.000,00	57.204,86	30	191	1,08%	-
66	67711	Пр.од напл.отп.потр.-дом.	30.705,91	60.000,00	26.562,99	87	44	0,50%	-4.142,92
67	67730	Пр.од напл.потр.-дир.отпис	0,00	0,00	1.318,25	-	-	0,02%	1.318,25
68	677	Наплаћена отписана потраживања	224.305,81	90.000,00	85.086,10	38	95	1,61%	-
69	67910	Приходи од отп.обавеза	28,69	200,00	16,58	58	8	0,00%	-12,11
70	67930	Пр.од укидања резерв.	8.113,44	0,00	0,00	0	-	0,00%	-8.113,44
71	67990	Остали непоменути приходи	40.912,40	40.000,00	37.617,72	92	94	0,71%	-3.294,68
72	679	Приходи од смањења обавеза, укидања ...	49.054,53	40.200,00	37.634,30	77	94	0,71%	-11.420,23
73	68900	Пр.од усклађивања потр.	0,00	0,00	8.074,72	-	-	0,15%	8.074,72
74	689	Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	0,00	0,00	8.074,72	-	-	0,15%	8.074,72
75	69100	Пр.од испр.гр.из ран.год.	3.359,40	0,00	0,00	0	-	0,00%	-3.359,40
76	691	Приходи по осн.испр.гр.	3.359,40	0,00	0,00	0	-	0,00%	-3.359,40
		УКУПНО	4.951.365,59	5.116.250,60	5.275.017,72	107	103	100,00%	323.652,13

Табела 21. Остварени приходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2018. и 31.12.2019. године

Упоредни приказ остварених прихода текуће године и остварених прихода претходне године, чије је појединачно учешће у укупним приходима текуће године веће од 1%, дат је на графикану број 1.

Графикон 1 – Остварени приходи у 2019. години у односу на остварење 2018. године

Остварени приходи текуће године су већи од остварења претходне године за 323.652,13 КМ, док су у односу на планиране приходе већи за 158.767,12 КМ.

Анализа остварених прихода, као и поређење прихода текуће године са претходном годином, врши се преко следећих синтетичких конта:

601 – Приходи од продаје робе у Републици Српској (0,30% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје робе у Републици Српској, остварују се по основу прихода од продаје контејнера запремине 1,1 м³, који се продају по цијени од 598,29 КМ без ПДВ-а и прихода од продаје заплијењених сталних средстава путем лицитације. Приходи од продаје робе у Републици Српској, који су остварени у текућој години, су већи за 2.017,43 КМ у односу на остварење прихода из 2018. године.

610 – Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима (11,02% учешћа)

Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима се остварују пружањем услуга повезаним правним лицима у Републици Српској. Сви приходи у оквиру конта 610 се највећим дијелом остварују по основу вршења услуга за Град Бијељину.

У текућој години, остварен је приход од 581.436,87 КМ, који је за 13.309,90 КМ, односно за 2% већи од остварених прихода из претходне године. Планирани приходи су у цијелости реализовани, те је остварени приход у односу на планирани приход већи за 1 индексни поен.

611, 612 и 613 – Приходи од продаје учинака у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ (66,79% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје учинака се остварују по основу продаје производа на мало физичким и правним лицима, вршења услуга одвоза отпада од физичких и правних лица, услуга превоза непрописно паркираних возила специјалним возилом (паук) и услуга извршених специјалним возилом за превоз отпадних вода.

Укупни приходи текуће године, евидентирани у оквиру синтетичких конта 611, 612 и 613, су остварени у износу од 3.523.034,49 КМ. Остварени приходи су мањи од планираних за 0,55%, док су у односу на остварење претходне године повећани за 9,63%, односно за 309.383,81 КМ.

Значајно повећање прихода од услуга у текућој години у односу на претходну годину, примјетно је на приходима од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада физичким лицима, који су већи за 9%, односно за 200.703,73 КМ, првенствено због повећане цијене услуга за 10%, а по основу „Цјеновника комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за власнике и кориснике стамбених простора“, број: 9085/2018 од 19.12.2018. године, на који је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновник је у примјени од 15.02.2019. године.

Приходи од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица су већи за 78.563,10 КМ у текућој у односу на претходну годину, првенствено због повећане цијене услуга за 10%, а по основу „Цјеновника комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на који је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновник је у примјени од 15.02.2019. године.

Највеће смањење прихода у текућој години у односу на претходну годину, евидентирано је на приходима оствареним од услуга фекалне цистерне, који су мањи за 2.308,99 КМ, односно за 60%.

630 – Повећање вриједности залиха учинака (0,15% учешћа у укупним приходима)

Приходи од повећања вриједности залиха учинака се остварују повећањем вриједности недовршене производње, полупроизвода и готових производа.

Приходи од повећања вриједности залиха учинака су у текућој години у односу на претходну годину мањи за 43%, док су у односу на планиране приходе већи за 26%.

650 – Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, подстицаја и слично (0,08% учешћа у укупним приходима)

Наведени приходи у текућој години остварени су по основу исплаћене премије од Виенер осигурања у износу од 4.411,51 КМ.

651 – Приходи од закупнина (11,25% учешћа у укупним приходима)

Приходи од закупнина се остварују по основу прихода од закупнина земљишта, прихода од закупнина објеката и прихода од закупнина осталих средстава, односно закупнина столова у пијаци.

Приходи од закупнина у текућој години остварени су у укупном износу од 593.358,31 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 634.487,89 КМ.

У структури прихода од закупнина најзначајније смањење је у оквиру прихода од закупнина локала, који су у односу на претходну годину мањи за 6% односно за 40.081,32 КМ, док су у односу на планиране мањи за 11%.

Приходи од закупнина земљишта мањи су за 6% у текућој години у односу на претходну годину, односно за 1.125,00 КМ.

Приходи од мјесечног закупа столова у пијаци мањи су у текућој години у односу на претходну годину за 1%, односно за 3.129,30 КМ.

652 – Приходи од донација (5,34% учешћа у укупним приходима)

Приходи од донација се остварују по основу прихода од донација повезаних правних лица, донација примљених од државних органа и осталих донација.

Приходи од донација примљених од државних органа у износу од 19.250,00 КМ, се односе на $\frac{1}{4}$ средстава дозначених од Фонда солидарности Републике Српске. Преостали износ, од укупно дозначених 77.000,00 КМ, у износу од 38.500,00 КМ је разграничен на период од двије године.

Приходи од донација од повезаних правних лица, у износу од 27.674,60 КМ, је остварен по основу обрачунате годишње амортизације на набавну вриједност специјалног комуналног возила Ивецо Стралис, регистарске ознаке М19-А-029, са процјењеним вијеком трајања од седам година. Камсион је уступљен на кориштење од стране Града Бијељина, по основу уговора којим су регулисана права и обавезе двије стране.

Приходи од осталих донација евидентирани су у износу од 234.777,00 КМ, у оквиру којих су евидентирани приходи од два локала (ИБ 1785 и ИБ 1786), у износу од 31.380,00 КМ и 58.765,00 КМ, који су добијени у судском спору а никада нису били у пословним књигама Друштва, као и приходи од двије земљишне парцеле (ИБ 1784 и ИБ 1787), у износу од 110.500,00 КМ и 34.132,00 КМ, које никада нису биле евидентирани у пословним књигама Друштва, а које су у поступку излагања додијељене а.д. „Комуналац“ Бијељина. Вриједност наведених локала и земљишта утврђена је у „Елаборату о процјени сталне имовине а.д. „Комуналац“ Бијељина“, број: 4813/2019 од 04.07.2019. године, израђеног од Привредног савјетника д.о.о. Процјена вриједности сталне имовине а.д. „Комуналац“ Бијељина вршена је са стањем имовине на дан 01.01.2019. године.

**655 – Приходи из намјенских извора финансирања
(0,94% учешћа у укупним приходима)**

Приходи из намјенских извора финансирања су остварени од прихода из фондова и завода, и то од Фонда здравственог осигурања Републике Српске, Фонда дјечије заштите и Завода за запошљавање Републике Српске.

Приходи из намјенских извора финансирања, у текућој години остварени су у износу од 49.504,90 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 28.712,77 КМ.

**659 – Остали пословни приходи по другим основама
(0,41% учешћа у укупним приходима)**

У оквиру осталих пословних прихода по другим основама евидентирани су приходи за које није прописан посебан рачун.

Остали пословни приходи у текућој години у односу на претходну годину мањи су за 3.547,32 КМ, односно за 14%, првенствено због мањих прихода од продаје амбалажног отпада, у оквиру којих је најзначајније смањење евидентирано на приходима од продаје картоне, који су мањи за 3.690,08 КМ, првенствено због знатно ниже откупне цијене у текућој години у односу на претходну годину. План наведених прихода је био нереалан и амбициозан, те су остварени приходи мањи за 34% у односу на планиране приходе, највише због мање остварених прихода од продаје прикупљеног амбалажног отпада (стакла, папира, картона и фолије).

660 и 661 – Приходи од камата (1,23% учешћа у укупним приходима)

У оквиру прихода од камата евидентирају се приходи од обрачунатих законских затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од повезаних правних лица, правних лица и физичких лица и обрачунатих законских затезних камата по извршењима и извршним поступцима.

Приходи од камата у текућој години су остварени у укупном износу од 64.928,40 КМ, од чега је приход од затезних камата обрачунатих повезаним правним лицима остварен у износу од 11.639,20 КМ, затим приход од обрачунатих камата физичким и правним лицима у износу од 49.666,84 КМ и приход од осталих камата, у оквиру којих се евидентирају затезне камате по извршењима и извршним поступцима у износу од 3.622,36 КМ.

677 – Наплаћена отписана потраживања (1,61% учешћа)

Приходи од наплаћених отписаних потраживања се остварују од прихода по основу наплаћених потраживања од купаца (изузев повезаних правних лица) за која је извршен индиректан отпис и од прихода по основу наплаћених потраживања од повезаних правних лица за која је извршен директан отпис.

Приходи од наплаћених отписаних потраживања у текућој години су знатно мањи у односу на претходну годину и у односу на план. У односу на претходну годину мањи су за 62%, односно за 139.219,71 КМ, док су у односу на планиране приходе мањи за 5%, односно за 4.913,90 КМ.

Проценат наплативости од утужених корисника у текућој години износи 25,59%, док је за исти период претходне године наплативост износила 28,87%. У 2017. години наплативост је износила 22,04%. Наведени показатељи показују да се наплативост од утужених корисника погоршала у текућој години у односу на претходну годину.

679 – Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи (0,71% учешћа)

У оквиру осталих непоменутих прихода евидентирани су приходи од наплаћених потраживања по основу трошкова извршења и трошкова парничног поступка.

У текућој години остварен је приход од 37.634,30 КМ, који је мањи од остварења претходне године за 23% односно за 11.420,23 КМ, док је у односу на планиране приходе мањи за 6%.

689 – Приход од усклађивања вриједности остале имовине (0,15% учешћа)

У оквиру прихода од усклађивања вриједности остале имовине, у текућој години евидентирани су приходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца у износу од 8.074,72 КМ, док у претходној години нису постојали наведени приходи, тако да не постоје упоредни показатељи.

691 – Приход по основу исправке грешака из ранијих година (0,00% учешћа)

У оквиру прихода по основу исправке грешака из ранијих година, које нису материјално значајне, у претходној години евидентиран је приход од 3.359,40 КМ, који се односи на смањење обавеза по пореском билансу за 2017. годину, док у текућој години није било наведених прихода те не постоје упоредни показатељи.

3.2 Расходи

Укупни расходи Друштва, за период од 01.01.-31.12.2019. године, износе 5.213.220,47 КМ. Расходи текуће године су у односу на расходе претходне године већи за 316.422,44 КМ, односно за 6 индексних поена, док су у односу на планиране расходе већи за 132.162,47 КМ.

Преглед расхода, који су настали у обрачунском периоду, а који се пореде са остварењем на дан 31.12.2018. године и са планом за период 01.01.-31.12.2019. године, приказан је у сљедећем табеларном прегледу, док је детаљно образложење за одређене расходе обрачунског периода дато после табеларног прегледа расхода.

Преглед остварених расхода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало	3.488,52	3.000,00	4.437,75	127	148	0,09%	949,23
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура	10.369,93	8.000,00	5.115,13	49	64	0,10%	-5.254,80
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.	508,00	1.000,00	581,07	114	58	0,01%	73,07
4	501	Набавна вриј.продате робе	14.366,45	12.000,00	10.133,95	71	84	0,19%	-4.232,50
5	50230	Набавна вриј.продате опр.	7.504,00	8.000,00	13.296,00	177	166	0,26%	5.792,00
6	502	Набавна вриједност продатих ст. средстава	7.504,00	8.000,00	13.296,00	177	166	0,26%	5.792,00
7	51100	Трошкови сировина и мат.	68.968,46	70.000,00	48.455,57	70	69	0,93%	-20.512,89
8	511	Тр.материјала за израду	68.968,46	70.000,00	48.455,57	70	69	0,93%	-20.512,89
9	51210	Отпис ауто-гума (нове)	10.231,57	15.000,00	19.363,58	189	129	0,37%	9.132,01
10	51211	Отпис ауто-гума-(протект)	4.460,00	8.000,00	17.313,20	388	216	0,33%	12.853,20
11	51220	Отпис ХТЗ опреме	14.173,92	20.000,00	21.861,78	154	109	0,42%	7.687,86
12	51240	Трошкови рез.дијелова-нови	36.288,69	40.000,00	49.870,75	137	125	0,96%	13.582,06
13	51241	Трошкови рез.дијелова-пол.	3.449,98	5.000,00	850,00	25	17	0,02%	-2.599,98
14	51250	Трошкови канц. материјала	12.282,52	12.000,00	13.081,99	107	109	0,25%	799,47
15	512	Тр.режијског материјала	80.886,68	100.000,00	122.341,30	151	122	2,35%	41.454,62
16	51300	Тр.нафт.деривата-дизел Е4	251.149,48	220.000,00	233.226,70	93	106	4,47%	-17.922,78
17	51301	Тр.нафт.деривата-дизел Е5	11.273,76	10.000,00	23.449,71	208	234	0,45%	12.175,95
18	51302	Тр.нафт.деривата -бензин	3.178,65	3.500,00	4.034,78	127	115	0,08%	856,13
19	51303	Тр.нафт.деривата -аутогас	967,10	1.000,00	713,80	74	71	0,01%	-253,30
20	51304	Тр.нафт.деривата (мазива)	6.768,78	10.000,00	10.137,30	150	101	0,19%	3.368,52
21	51330	Трошкови ел. енергије	30.816,90	35.000,00	26.871,38	87	77	0,52%	-3.945,52
22	51370	Трошкови воде	8.838,18	10.000,00	8.243,86	93	82	0,16%	-594,32
23	513	Трошкови горива и енерг.	312.992,85	289.500,00	306.677,53	98	106	5,88%	-6.315,32
24	52000	Трошкови бруто зараде	2.308.335,54	2.320.000,00	2.392.171,27	104	103	45,89%	83.835,73
25	520	Трошкови бруто зарада	2.308.335,54	2.320.000,00	2.392.171,27	104	103	45,89%	83.835,73
26	52210	Тр.бр.накн.чл.Надз.одб.	29.850,81	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,09
27	522	Тр.бр.накн.чл.НО и Упр.од	29.850,81	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,09
28	52300	Тр.бр.накн.чл.Одб.за рев.	29.850,73	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,01
29	52320	Тр.бр.накн.чл. комисије	0,00	1.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00

РБ	Кonto	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика оствађења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30	523	Трошкови бр.накнада чл.одб.за ревизију, ком.и сл	29.850,73	30.850,00	29.850,72	100	97	0,57%	-0,01
31	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.	4.302,00	5.000,00	5.881,00	137	118	0,11%	1.579,00
32	524	Тр.отпр., награда и помоћи у складу са прописима	4.302,00	5.000,00	5.881,00	137	118	0,11%	1.579,00
33	52500	Тр.дневница на служб.путу	2.612,15	3.000,00	3.852,00	147	128	0,07%	1.239,85
34	52510	Тр.смј.и исх.на служб.путу	2.522,83	3.000,00	2.332,86	92	78	0,04%	-189,97
35	52520	Тр.превоза на служб.путу	783,89	800,00	2.293,54	293	287	0,04%	1.509,65
36	52530	Накн.за коришћ.сопств.воз.	16.704,90	17.000,00	12.622,12	76	74	0,24%	-4.082,78
37	525	Трошкови запослених на службеном путу	22.623,77	23.800,00	21.100,52	93	89	0,40%	-1.523,25
38	52900	Накн.тр.за превоз радника	65.529,44	65.000,00	75.838,44	116	117	1,45%	10.309,00
39	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	136.702,35	135.000,00	153.626,89	112	114	2,95%	16.924,54
40	52991	Ост.накн.тр.запосл.(Божих)	15.800,00	16.500,00	16.200,00	103	98	0,31%	400,00
41	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	71.942,42	70.000,00	70.287,74	98	100	1,35%	-1.654,68
42	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	289.974,21	286.500,00	315.953,07	109	110	6,06%	25.978,86
43	53100	Трошкови превоза	860,00	1.000,00	984,00	114	98	0,02%	124,00
44	53130	Трошкови ПТТ услуга	20.677,07	22.000,00	18.836,17	91	86	0,36%	-1.840,90
45	53131	Тр.ПТТ услуга-гот.пл.	3.152,30	3.500,00	3.355,19	106	96	0,06%	202,89
46	53150	Тр.интернет услуга и б.прен.	2.940,54	1.800,00	1.696,73	58	94	0,03%	-1.243,81
47	531	Трошкови транспортних услуга	27.629,91	28.300,00	24.872,09	90	88	0,48%	-2.757,82
48	53200	Тр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	25.478,90	25.000,00	15.107,66	59	60	0,29%	-10.371,24
49	53210	Тр.усл.на инв.одр.ст.мат.ср.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
50	532	Трошкови услуга одржавања	25.478,90	27.000,00	15.107,66	59	56	0,29%	-10.371,24
51	53340	Закупнина опреме	0,00	0,00	6.720,61	-	-	0,13%	6.720,61
52	53390	Трошкови осталих закупа	3.276,00	4.000,00	2.949,50	90	74	0,06%	-326,50
53	533	Трошкови закупа	3.276,00	4.000,00	9.670,11	295	242	0,19%	6.394,11
54	53500	Тр.огласа у новинама,ТВ	16.394,13	20.000,00	9.107,98	56	46	0,17%	-7.286,15
55	53520	Трошкови ул.у пр.са ПП-оло.	5.505,16	5.000,00	3.904,99	71	78	0,07%	-1.600,17
56	53590	Остали тр.за рекламу и пр.	940,00	1.000,00	1.100,00	117	110	0,02%	160,00
57	535	Трошкови рекламе и пропаганде	22.839,29	26.000,00	14.112,97	62	54	0,27%	-8.726,32
58	53900	Трошкови за усл.у промету	4.960,00	5.000,00	14.325,00	289	287	0,27%	9.365,00
59	53920	Трошкови за усл.зашт.на р.	6.732,65	7.000,00	6.605,08	98	94	0,13%	-127,57
60	53960	Привр.и повремени послови	42.564,69	40.000,00	62.674,17	147	157	1,20%	20.109,48
61	53981	Тр.депоновања-отп.воде	416,50	1.000,00	152,75	37	15	0,00%	-263,75
62	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.	877.627,93	1.110.000,00	1.134.157,91	129	102	21,76%	256.529,98
63	53990	Трошкови ост.произв.усл.	1.080,00	2.000,00	2.327,45	216	116	0,04%	1.247,45
64	539	Трошкови осталих услуга	933.381,77	1.165.000,00	1.220.242,36	131	105	23,41%	286.860,59
65	54000	Трошкови амортизације-ПО	208.473,98	210.000,00	214.789,66	103	102	4,12%	6.315,68
66	54020	Трошкови аморт.-процјена	45.658,24	45.000,00	59.620,52	131	132	1,14%	13.962,28

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2019. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
67	540	Трошкови амортизације	254.132,22	255.000,00	274.410,18	108	108	5,26%	20.277,96
68	54140	Тр.рез. за отпремнине	0,00	5.000,00	4.326,18	-	87	0,08%	4.326,18
69	541	Трошкови резервисања	0,00	5.000,00	4.326,18	-	87	0,08%	4.326,18
70	55010	Тр.ревизије финанс.извј.	4.500,00	5.000,00	5.000,00	111	100	0,10%	500,00
71	55020	Тр.адвокатских услуга	9.470,00	10.000,00	7.849,43	83	78	0,15%	-1.620,57
72	55030	Тр.здравствених услуга	6.196,74	7.000,00	6.559,78	106	94	0,13%	363,04
73	55040	Тр.стр.образовања запосл.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
74	55050	Тр.стр.усавршања-семинари	5.716,23	6.000,00	9.132,43	160	152	0,18%	3.416,20
75	55060	Тр.измјена на пост.прогр.	3.680,00	10.000,00	3.600,00	98	36	0,07%	-80,00
76	55090	Остале непроизводне усл.	12.815,11	10.000,00	26.136,42	204	261	0,50%	13.321,31
77	550	Трошкови непроизводних услуга	42.378,08	50.000,00	58.278,06	138	117	1,12%	15.899,98
78	55100	Тр.репр.у посл.прост.	9.992,47	8.000,00	8.477,30	85	106	0,16%	-1.515,17
79	55120	Тр.угоститељских услуга	8.415,30	15.000,00	11.050,45	131	74	0,21%	2.635,15
80	55140	Тр.уг.услуга приликом просл.	1.123,42	2.000,00	1.225,00	109	61	0,02%	101,58
81	55150	Трошкови за поклоне	479,30	2.000,00	1.799,50	375	90	0,03%	1.320,20
82	55190	Остали тр.репрезентације	629,50	3.000,00	0,00	-	-	0,00%	-629,50
83	551	Трошкови репрезентације	20.639,99	30.000,00	22.552,25	109	75	0,43%	1.912,26
84	55200	Пр.осигур.некр.,постр.и опр.	2.331,97	2.500,00	1.876,94	80	75	0,04%	-455,03
85	55240	Пр.ос.од одг.према тр.лиц.	1.408,00	1.500,00	1.996,80	142	133	0,04%	588,80
86	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	6.523,54	7.000,00	7.110,69	109	102	0,14%	587,15
87	55270	Пр.осиг.запосл.од посл.неср.	1.410,75	1.500,00	0,00	-	-	0,00%	-1.410,75
88	55290	Остале премије осигурања	115,20	200,00	0,00	-	-	0,00%	-115,20
89	552	Трошкови премија осигурања	11.789,46	12.700,00	10.984,43	93	86	0,21%	-805,03
90	55300	Тр.пл.промета-Павл.банка	1.847,94	1.800,00	1.056,53	57	59	0,02%	-791,41
91	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка	1.958,45	2.100,00	200,95	10	10	0,00%	-1.757,50
92	55302	Тр.пл.промета-Нова банка	1.031,50	1.100,00	681,00	66	62	0,01%	-350,50
93	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.	178,30	250,00	173,80	97	70	0,00%	-4,50
94	55304	Тр.пл.промета-девизни рн.	70,40	100,00	20,30	29	20	-	-50,10
95	55305	Тр.пл.промета-Аддикто б.	721,94	1.500,00	2.555,23	354	170	0,05%	1.833,29
96	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ	200,80	500,00	245,05	122	49	0,00%	44,25
97	55310	Тр.пл.промета-гаранције	1.395,39	1.500,00	1.675,20	120	112	0,03%	279,81
98	553	Трошкови пл. промета	7.404,72	8.850,00	6.608,06	89	75	0,13%	-796,66
99	55420	Чланарине.пословним удр.	500,00	500,00	500,00	100	100	0,01%	0,00
100	554	Трошкови чланарина	500,00	500,00	500,00	100	100	0,01%	0,00
101	55500	Порез на имовину	7.864,98	8.200,00	6.904,70	88	84	0,13%	-960,28
102	55510	Накнада за о.к.д. шума	3.465,96	3.200,00	3.692,51	107	115	0,07%	226,55
103	55520	Накнада за против пож.з.	1.818,15	1.800,00	2.031,72	112	113	0,04%	213,57
104	55540	Накнада за воде	1.968,00	2.000,00	2.076,00	105	104	0,04%	108,00
105	55570	Комунална и реп. таксе	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
106	55571	Комунална накнада-опш.	6.168,36	6.168,00	6.168,36	100	100	0,12%	0,00

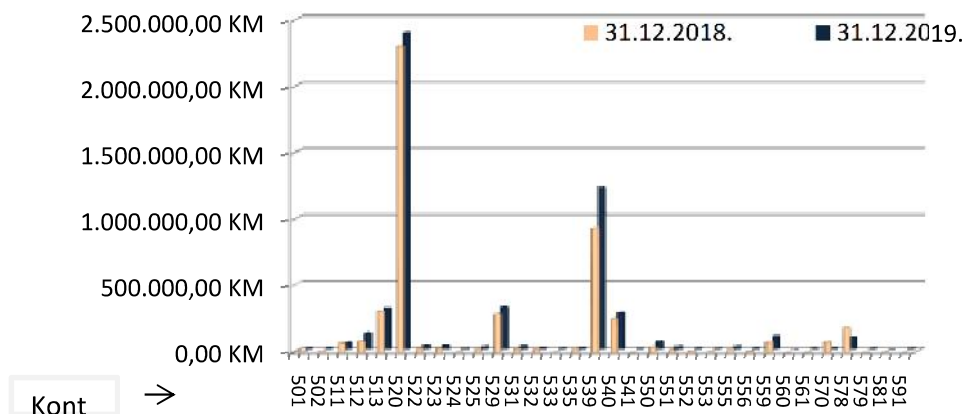

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2018.	План за период 01.01.- 31.12.2019.	Остварење 31.12.2019.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
107	555	Трошкови пореза	22.435,45	22.518,00	22.023,29	98	98	0,42%	-412,16
108	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	4.879,96	5.000,00	5.089,90	104	102	0,10%	209,94
109	55691	Ост.доп.на тер.тр.- волонтери	4.457,93	5.000,00	5.809,08	130	116	0,11%	1.351,15
110	556	Трошкови доприноса	9.337,89	10.000,00	10.898,98	117	109	0,21%	1.561,09
111	55900	Трошкови огласа у штампи	2.799,27	3.000,00	2.163,10	77	72	0,04%	-636,17
112	55911	РТВ такса-порез на посј.	97,50	90,00	82,50	85	92	0,00%	-15,00
113	55913	Судске таксе по извр.пост.	39.573,37	55.000,00	56.287,63	142	102	1,08%	16.714,26
114	55915	Судске таксе-остале	2.294,80	5.000,00	1.043,30	45	21	0,02%	-1.251,50
115	55920	Судски тр.и тр.вјештачења	1.000,00	0,00	625,00	63	-	0,01%	-375,00
116	55930	Тр.претпл.на часописе и с.п.	839,31	2.000,00	1.044,44	124	52	0,02%	205,13
117	55940	Трошкови стипендија	1.980,00	3.600,00	1.980,00	100	55	0,04%	0,00
118	55950	Тр.за регистрацију возила	25.727,41	33.000,00	27.500,84	107	83	0,53%	1.773,43
119	55990	Остали нематер.трошкови	0,00	0,00	7.680,41	-	-	0,15%	7.680,41
120	559	Остали нематеријални трошкови	74.311,66	101.690,00	98.407,22	132	97	1,89%	24.095,56
121	56000	Камате из односа са ППЈ	1,23	500,00	10,31	838	2	0,00%	9,08
122	560	Финансијски расходи	1,23	500,00	10,31	838	2	0,00%	9,08
123	56100	Расходи камата по кред.	0,00	20.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
124	56190	Камате по ост.фин.обавез.	896,22	1.000,00	9.033,59	1.008	903	0,17%	8.137,37
125	561	Расходи камата	896,22	21.000,00	9.033,59	1.008	43	0,17%	8.137,37
126	57010	Отпис некретнина по попису	76.709,96	0,00	0,00	-	-	0,00%	-76.709,96
127	57020	Отпис опреме по попису	894,04	5.000,00	12.499,77	1.398	250	0,24%	11.605,73
128	570	Губици по осн.прод. и рас. нем.ср.,некр.,постр.и опр.	77.604,00	5.000,00	12.499,77	16	250	0,24%	-65.104,23
129	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.	182.607,84	110.000,00	87.292,41	48	79	1,67%	-95.315,43
130	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.	4.765,79	20.000,00	2.668,44	56	13	0,05%	-2.097,35
131	578	Расходи по основу испр. вриједн.и отписа потр.	187.373,63	130.000,00	89.960,85	48	69	1,73%	-97.412,78
132	57900	Кало, растур, квар и лом	0,00	0,00	171,09	-	-	0,00%	171,09
133	57940	Казне за пр.преступе и прек	0,00	0,00	2.863,20	-	-	0,05%	2.863,20
134	57970	ПДВ на кало,растур,квар...	0,00	500,00	150,83	-	30	0,00%	150,83
135	57990	Непоменути ост.расходи	2,92	1.000,00	3.087,10	105.723	309	0,06%	3.084,18
136	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	2,92	1.500,00	6.272,22	214.802	418	0,12%	6.269,30
137	58190	Обезврјеђење осталих некр.	4.550,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-4.550,00
138	581	Обезврјеђење некретнина, постројења и опреме	4.550,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-4.550,00
139	59100	Расходи по основу испр.гр.	1.179,19	1.000,00	6.738,24	571	674	0,13%	5.559,05
140	591	Расх.по осн.испр.грешака из ранијих година	1.179,19	1.000,00	6.738,24	571	674	0,13%	5.559,05
		УКУПНО	4.896.798,03	5.081.058,00	5.213.220,47	106	103	100,00%	316.422,44

Табела 22. Остварени расходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2018. и 31.12.2019. год.

Упоредни приказ остварених расхода текуће и претходне године приказан је на графикону 2.

Слика 2. Остварени расходи на дан 31.12.2018. и 31.12.2019. године.

Анализа остварених расхода, као и поређење расхода текуће године са претходном годином, врши се преко синтетичких конта.

501 – Набавна вриједност продате робе (0,19% учешћа у укупним расходима (УР))

Расходи евидентирани у оквиру конта 501, остварени су по основу набавне вриједности продате робе на мало.

Наведени расходи у текућој години, мањи су за 4.232,50 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране расходе мањи за 16%, односно за 1.866,05 КМ.

502 – Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје (0,26% учешћа у УР)

У оквиру трошкова набавне вриједности продатих сталних средстава прибављених ради продаје евидентира се набавна вриједност продате опреме, односно контејнера, који су набављени ради даље продаје.

У текућој години, расходи су остварени у износу од 13.296,00 КМ и исти су већи за 77% у односу на расходе из претходне године, који су евидентирани у износу од 7.504,00 КМ.

511 – Трошкови материјала за израду учинака (0,93% учешћа у УР)

Трошкови материјала за израду учинака остварују се евидентирањем основног материјала и сировина за израду учинака.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, мањи су за 30%, односно за 20.512,89 КМ од остварења претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 31%, односно за 21.544,43 КМ.

512 – Трошкови режијског материјала (2,35% учешћа у УР)

У оквиру трошкова режијског материјала евидентирају се утрошене ауто-гуме, које се у цјелини отписују у периоду набавке, утрошена ХТЗ опрема, која се у цјелини отписује у периоду набавке, материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава и утрошени остали режијски материјал, односно канцеларијски материјал.

Трошкови режијског материјала, остварени у текућој години, већи су за 51%, односно за 41.454,62 КМ у односу на трошкове остварене у претходној години, првенствено због:

- трошкова отписане ХТЗ опреме, који су већи за 7.687,86 КМ,
- трошкова отписа нових и протектираних ауто-гума, који су већи за 149,65%, односно за 21.985,21 КМ,
- трошкова нових резервних дијелова, који су већи за 37%, односно за 13.582,06 КМ и
- трошкова канцеларијског материјала, који су већи у текућој години у односу на претходну годину за 799,47 КМ, односно за 7%.

Трошкови половних резервних дијелова су значајно смањени у текућој години у односу на претходну годину.

513 – Трошкови горива и енергије (5,88% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 513 аналитички се евидентирају трошкови горива и мазива, трошкови електричне енергије и трошкови воде.

Трошкови горива и енергије у текућој години су мањи за 2% односно за 6.315,32 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 6%.

Повећање трошкова примјетно је на трошковима мазива, који су већи за 50%, односно за 3.368,52 КМ.

Трошкови електричне енергије су мањи за 3.945,52 КМ, односно за 13% у односу на претходну годину, док су се трошкови воде мањи за 594,32 КМ, односно за 7% у односу на остварење претходне године.

520 – Трошкови бруто зарада (45,89% учешћа у укупним расходима)

Трошкови бруто зарада, остварени у 2019. години, већи су за 4%, односно за 83.835,73 КМ у односу на трошкове остварене у истом периоду прошле године, док су у односу на планиране трошкове већи за 3%, првенствено по основу повећања бруто плата за одређена радна мјеста у оквиру производно-технолошког сектора а с циљем реалног утврђивања плата у односу на стварни обим послова запослених радника.

522 и 523 – Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл. (1,15% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру синтетичких конта 522 и 523, су у текућој години остварени у укупном износу од 59.701,44 КМ, што је на нивоу остварења претходне године.

524 – Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (0,11% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру конта 524 се односе на трошкове помоћи запосленим у складу са прописима о раду.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, већи су од остварења претходне године за 37%, односно за 1.579,00 КМ.

525 – Трошкови запослених на службеном путу (0,40% учешћа у УР)

У оквиру трошкова запослених на службеном путу евидентирају се трошкови дневница на службеном путу, трошкови смјештаја и исхране на службеном путу, трошкови превоза на службеном путу и накнаде за коришћење сопственог возила у пословне сврхе.

Трошкови запослених на службеном путу, у текућој години су мањи за 7%, односно за 1.523,25 КМ од остварења претходне године, првенствено због мањих накнада трошкова за кориштење сопственог возила у пословне сврхе, које се исплаћују инкасантима и контролорима, јер су наведене накнаде, почев од октобра 2019. године, евидентирани у оквиру аналитичког конта 53340-Трошкови закупнине опреме.

529 – Трошкови бруто осталих личних расхода (6,06% учешћа у УР)

У оквиру трошкова бруто осталих личних расхода евидентирају се накнаде трошкова превоза на радно мјесто и са радног мјеста и остале накнаде трошкова запосленим, послодавцима и другим физичким лицима.

Наведени трошкови су у текућој години увећани за 9% у односу на трошкове претходне године, односно за 25.978,86 КМ, првенствено због повећаних накнада за регрес, које су веће за 16.924,54 КМ и накнада трошкова превоза радника, који су већи 10.309,00 КМ. Трошкови топлог оброка у текућој години су мањи за 1.654,68 КМ у односу на трошкове из претходне године.

531 – Трошкови транспортних услуга (0,48% учешћа у УР)

Трошкове транспортних услуга чине трошкови превоза, трошкови ПТТ услуга и трошкови интернет услуга и бежичног преноса података.

Трошкови транспортних услуга, остварени у текућој години су у односу на трошкове претходне године мањи за 10%, односно за 2.757,82 КМ, док су у односу на планиране мањи за 12%.

532 – Трошкови услуга одржавања (0,29% учешћа у УР)

У оквиру трошкова услуга одржавања, евидентирани су трошкови за услуге на текућем одржавању сталних материјалних средстава.

Трошкови услуга одржавања у текућој години су мањи за 41%, односно за 10.371,24 КМ у односу на трошкове услуга одржавања из претходне године.

533 – Трошкови закупа (0,19% учешћа у УР)

У оквиру трошкова закупа евидентирају се трошкови закупнина опреме и трошкови осталих закупнина, који су у текућој години већи за 195%, односно за 6.394,11 КМ. На конту 53340-Закупнина опреме, евидентирани су трошкови закупа приватног аутомобила у пословне сврхе у износу од 4.764,09 КМ и трошкови закупа пословног простора у износу од 1.956,52 КМ.

535 – Трошкови рекламе и пропаганде (0,27% учешћа у УР)

Трошкови рекламе и пропаганде остварени су евидентирањем трошкова огласа у новинама, часописима, на радију, телевизији и сл. и трошкова улагања у предмете на којима се налазе пропагандне поруке, а који се дијеле бесплатно (оловке, привјесци, кесе, роковници и сл.)

Трошкови рекламе и пропаганде у текућој години су мањи за 38%, односно за 8.726,32 КМ у односу на исти период претходне године, док су у односу на планиране мањи за 46%.

539 – Трошкови осталих услуга (23,41% учешћа у УР)

У оквиру трошкова осталих услуга евидентирани су трошкови за услуге заштите на раду, трошкови накнаде за коришћење ауто-пута, трошкови накнаде по основу повремених и привремених послова, трошкови услуга депоновања отпада (чврсти комунални отпад и отпадне воде) и трошкови осталих производних услуга.

Трошкови осталих услуга у текућој години су већи за 31%, односно за 286.860,59 КМ у односу на претходну годину, првенствено због већих трошкова депоновања чврстог комуналног отпада, који су повећани за 256.529,98 КМ, трошкова привремених и повремених послова, који су већи за 20.109,48 КМ и трошкова за услуге у промету, који су већи за 9.365,00 КМ.

Трошкови депоновања чврстог комуналног отпада су повећани због веће цијене услуга депоновања, која је од 15.02.2019. године повећана за 25%, као и због веће количине депоновањог комуналног отпада у текућој у односу на претходну годину.

Трошкови услуга привремених и повремених послова у текућој години у односу на претходну годину су повећани за 47%, због већег броја ангажованих радника преко Омладинске задруге, као и због већег броја волонтера којима се исплаћивала накнада.

У оквиру трошкова за услуге у промету у текућој години евидентиран је трошак ангажовања службеног лица МУП за услуге рада специјалног возила за уклањање непрописно паркираних возила, који није постојао у претходној години.

540 – Трошкови амортизације (5,26% учешћа у УР)

Трошкови амортизације, који су остварени у текућој години су већи за 8%, односно за 20.277,96 КМ у односу на трошкове амортизације из претходне године, због ефеката по основу извршене процјене вриједности сталне имовине, која је документована у „Елаборату о процјени сталне имовине а.д. „Комуналац“ Бијељина“, број: 4813/2019 од 04.07.2019. године - Привредни савјетник д.о.о.

541 – Трошкови резервисања (0,08% учешћа у УР)

У оквиру трошкова резервисања у текућој години евидентирани су трошкови резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 4.326,18 КМ, док у претходној години није било наведених трошкова.

550 – Трошкови непроизводних услуга (1,12% учешћа у УР)

Трошкове непроизводних услуга чине трошкови ревизије финансијских извјештаја, трошкови адвокатских услуга, трошкови здравствених услуга, трошкови стручног усавршавања (семинари, симпозијуми и сл.), трошкови измјена које се врше на постојећим програмима за рачунаре и трошкови осталих непроизводних услуга.

Трошкови непроизводних услуга у текућој години су остварени у укупном износу од 58.278,06 КМ, док су у претходној години износили 42.378,08 КМ. Повећање трошкова евидентирано је на трошковима стручног усавршавања, који су већи за 3.416,20 КМ и трошковима осталих непроизводних услуга, који су већи за 13.321,31 КМ, првенствено због повећаних трошкова штампе рачуна, трошкова израде елабората о процјени, који нису били

евидентирани у претходној години и трошкова за израду књиге процеса и књиге ризика, који су основа за успостављање финансијског управљања и контроле (ФУК).

551 – Трошкови репрезентације (0,43% учешћа у УР)

У оквиру трошкова репрезентације, остварени су трошкови репрезентације у пословним просторијама, трошкови угоститељских услуга у ужем смислу, трошкови исхране и преноћишта пословних партнера, трошкови за поклоне и остали трошкови репрезентације.

Трошкови репрезентације у текућој години су већи за 9%, односно за 1.912,26 КМ од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 25%.

552 – Трошкови премија осигурања (0,21% учешћа у УР)

Трошкови премија осигурања се односе на трошкове премија осигурања некретнина, постројења и опреме, трошкове премије осигурања од одговорности према трећим лицима и трошкове премије за обавезно осигурање лица.

Трошкови премије осигурања су у текућој години мањи за 7% од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 14%.

553 – Трошкови платног промета (0,13% учешћа у укупним расходима)

Трошкови платног промета се састоје од трошкова платног промета у земљи и трошкова банкарских услуга (гаранције и слично).

Трошкови платног промета у 2019. години су мањи за 11% у односу на трошкове из претходне године, због значајних уштеда на провизијама банкарских услуга, које су постигнуте промјеном главног рачуна на Аддико банку.

555 – Трошкови пореза (0,42% учешћа у укупним расходима)

Трошкови пореза се састоје од трошкова пореза на имовину, накнада за општекорисна дејства шума, накнада за противпожарну заштиту, накнада за коришћење и загађење вода и комуналне и републичке таксе на фирму.

Трошкови пореза текуће године су на нивоу остварења трошкова из претходне године.

556 – Трошкови доприноса (0,21% учешћа у УР)

У оквиру трошкова доприноса евидентирају се трошкови доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида и остали доприноси на терет трошкова периода, који се односе на обрачунате доприносе волонтерима.

Трошкови доприноса у текућој години су у односу на претходну годину већи за 17%, односно за 1.561,09 КМ.

559 – Остали нематеријални трошкови (1,89% учешћа у укупним расходима)

Остали нематеријални трошкови се састоје од трошкова огласа у штампи и другим медијима, такси (РТВ, судске и сл.), трошкова претплате на часописе и стручне публикације, трошкова регистрације возила и осталих нематеријалних трошкова.

Остали нематеријални трошкови, остварени у текућој години, су у односу на остварење претходне године већи за 32%, односно за 24.095,56 КМ, док су у односу на план мањи за 3%.

Највеће повећање у оквиру осталих нематеријалних трошкова евидентно је на трошковима судских такси, због већег броја покренутих приједлога за извршење у текућој у

односу на претходну годину, као и због веће цијене судских такси на покретање приједлога за извршење.

Трошкови за регистрацију возила, у текућој години повећани су за 1.773,43 КМ у односу на трошкове претходне године, због веће цијене осигурања возила.

У оквиру осталих нематеријалних трошкова евидентирани су трошкови услуга постављања оgrade, које је вршено по налогу комуналне полиције, на парцели коју а.д. „Комуналац“ Бијељина користи а нема уписано право власништва на истој у износу од 6.860,41 КМ и трошкови изгубљених судских спорова у износу од 820,00 КМ.

560 – Финансијски расходи по основу односа са повезаним правним лицима (0,00% учешћа у УР)

Расходи по основу камата из односа са повезаним правним лицима, у текућој години су остварени у износу од 10,31 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 1,23 КМ.

561 – Расходи камата (0,17% учешћа у УР)

У оквиру расхода камата евидентирани су расходи камата по осталим финансијским обавезама, који су у текућој години остварени у износу од 9.033,59 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 896,22 КМ.

На конту камата по осталим финансијским обавезама евидентирани су камате по основу исплата по Рјешењу Окружног суда у Бијељини, број: 83 0 И 081975 18 Гж од 25.03.2019. године, за тражиоце извршења Небојшу Гавриловић и Миодрага Јовића. Рјешењем је обавезан а.д. „Комуналац“ Бијељина да исплати тражиоцима извршења законске затезне камате за кашњење у исплати плате за 2004., 2005. и 2006. годину у износу од 4.941,42 КМ, законске затезне камате за накнаде регреса за кориштење годишњих одмора за 2004., 2005. и 2006. годину у износу од 3.360,00 КМ и законске затезне камате на неисплаћене трошкове поступка у износу од 729,86 КМ.

570 – Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме (0,24% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 570, у текућој години евидентирана је неотписана вриједност и додатни трошкови расходовања опреме по попису, у износу од 12.499,77 КМ.

У претходној години, на синтетичком конту 570, евидентирано је сљедеће:

- Неотписана вриједност и додатни трошкови расходовања **некретнина** у износу од 67.523,67 КМ и додатни трошкови по основу обавеза исправке одбитка улазног пореза (ПДВ-а) у износу од 9.186,29 КМ;
- Неотписана вриједности и додатних трошкова расходовања **опреме** у износу од 803,70 КМ и додатни трошкови по основу обавеза исправке одбитка улазног пореза у износу од 90,34 КМ.

578 – Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (1,73% учешћа у УР)

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања се односе на расходе по основу исправке вриједности потраживања од купаца и расходе по основу директног отписа потраживања од купаца који нису повезана правна лица.

Наведени расходи, остварени у текућој години, мањи су за 97.412,78 КМ, односно за 52% у односу на исте расходе из претходне године, због мањих расхода по основу исправке вриједности потраживања од купаца, који су мањи за 95.315,43 КМ.

У оквиру расхода по основу исправке вриједности потраживања од купаца, у претходној години евидентирани су расходи утврђени по старосној структури потраживања, за сва ненаплатива потраживања старија од годину дана, и то за потраживања од физичких лица у износу од 77.546,84 КМ и за потраживања од правних лица у износу од 15.772,15 КМ, док у текућој години није било наведених расхода.

579 – Расходи по основу расходања залиха материјала и робе и остали расходи (0,12% учешћа у УР)

У оквиру расхода по основу расходања залиха материјала и робе и осталих расхода евидентирају се: кало, растур, квар и лом залиха материјала и робе, трошкови судских и других спорова, казне за привредне преступе и прекршаје, накнаде штете трећим лицима, ПДВ на прекомјерни кало, растур, квар и лом и непоменути остали расходи.

Наведени расходи у текућој години остварени су у износу од 6.272,22 КМ. Од наведених расхода потребно је истаћи расходе за казне за привредне преступе и прекршаје у износу од 2.863,00 КМ, који се односе на казну УИО за неблаговремено достављену ПДВ пријаву и непоменуте остале расходе у износу од 3.087,10 КМ, који се односе на отпис заплијењених покретних ствари, које нису продате путем лицитације и које су отписане на дан 31.12.2019. године.

581 – Обезвређење некретнина, постројења и опреме (0,00% учешћа у УР)

У оквиру расхода по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме, у претходној години евидентирани су расходи по основу обезвређења гаражног мјеста и подрумских просторија, који су намијењени продаји, по основу извршене процјене за 2018. годину, у износу од 4.550,00 КМ, док је у 2019. години по основу теста обезвређења утврђено да не постоје одступања књиговодствених од тржишних вриједности.

591 – Расходи по основу исправке грешака из ранијих година (0,13% учешћа у УР)

У оквиру расхода по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне, евидентиран је износ од 6.738,24 КМ, који се односи на измирене обавезе по основу „Рјешења за плаћање утврђене пореске обавезе“, број: 06/1.05/0702-456.1-4325/2019, које је донесено од Пореске управе РС - Одјељење за контролу.

3.3 Нето добитак

У Билансу успјеха на АОП-у 294, у колони “текућа година”, евидентиран је добитак прије опорезивања, као резултат разлике укупних прихода и укупних расхода текуће године, у износу од 61.797 КМ. У Билансу успјеха на АОП-у 296, евидентиран је порески расход периода у износу од 13.444 КМ.

Укупан нето добитак текуће године, који је утврђен у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 299 у колони број 4, износи 48.353 КМ, док је претходној години остварен нето добитак у износу од 34.151 КМ.

У Билансу стања на АОП-у 121 исказан је нераспоређени добитак текуће године у износу од 161.511 КМ, који је настао као збир нето добитка текуће године и добитка по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима у износу од 113.158 КМ, који се односи на умањење ревалоризационих резерви за непризнати дио амортизације по процјени фер вриједности сталних средстава.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 113.158 КМ је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације.

Пренос ревалоризационих резерви по овом основу књижен је ставом 330/341, у складу са одредбама МРС-16.

У „Извјештају о осталим добицима и губицима периода“ на АОП-у 417 исказан је укупан нето добитак у обрачунском периоду у износу од 161.511 КМ.

3.4 Нето добитак у Пореском билансу

У годишњој пореској пријави за порез на добит за 2019. годину евидентиране су обавезе у износу од 10.218 КМ. Укупне обавезе по основу пореза на добит за 2019. годину износе 13.444 КМ, од чега је на име аконтације пореза на добит за 2019. годину уплаћено 3.226 КМ, тако да преостале обавезе износе 10.218 КМ.

У 2019. години исказан је добитак прије опорезивања у износу од **61.797 КМ**.

Пореска основица за текућу годину увећава се за **134.017 КМ**, због сљедећих расхода који се не признају у пореском билансу:

- камате због небаговремено плаћених обавеза у износу од 9.044 КМ;
- расходи који нису у вези са дјелатношћу коју порески обвезник обавља у износу од 42.573 КМ;
- расходи амортизације који се не признају у износу од 59.620 КМ;
- расходи резервисања у износу од 4.326 КМ;
- расходи репрезентације који се не признају у износу од 15.786 КМ и
- расходи по основу исправке вриједности потраживања која се не признају у износу од 2.668 КМ.

Пореска основица за текућу годину смањује се за укупан износ од **17.905 КМ** по основу признатих расхода сумњивих и спорних потраживања.

Порески добитак текуће године износи 177.909 КМ и исти се умањује за улагања у производњу у износу од 43.472 КМ.

Пореска основица за текућу годину износи 134.437 КМ, те је за 2019. годину обрачунат порез у износу од 13.444 КМ.

За потребе исказивања трансакција између повезаних правних лица са пореског аспекта, израђена је Студија о трансферним цијенама на основу прописа који важе у години која се завршава на дан 31.12.2019. године.

Студија је резултат припремљене документације којом се доказују трансакције између повезаних друштава и израђена је са циљем одређивања тржишних цијена у складу с одредбама Закона о порезу на добит РС, Правилника о примјени Закона о порезу на добит РС и друге референтне законске и професионалне регулативе.

На основу члана 32 Закона о порезу на добит РС може се тврдити да трансакције са повезаним лицем које је имао обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу тржишне, јер је испуњен законом дефинисан услов принципа „ван дохвата руке“.

У складу са резултатима стандардизоване студије, може се закључити да приходи и расходи које је из односа са повезаним лицима остварио обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу у складу са принципом ван дохвата руке и да је трансакција између повезаних лица резултирала довољним плаћањем пореза од стране АД “Комуналац” Бијељина у РС.

Дакле, није потребно извршити корекцију пореске основице пореза на добит по основу трансферних цијена које се исказују у пореском билансу за 2019. годину.

3.5 Резултат пословања по службама Друштва

РБ	Конт о	Назив конта	Служба за орг.лијачн их услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зел.	Укупно остварење 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало	0,00	0,00	0,00	4.437,75	4.437,75
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура	0,00	0,00	0,00	5.115,13	5.115,13
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.	0,00	0,00	0,00	581,07	581,07
4	50130	Наб.вр.пр.постројења и опр.	0,00	13.296,00	0,00	0,00	13.296,00
5	501	Набавна вриј.продате робе	0,00	13.296,00	0,00	10.133,95	23.429,95
6	51100	Трошкови сировина и матер.	2.417,72	17.151,83	7.918,96	20.967,06	48.455,57
7	511	Тр.материјала за израду	2.417,72	17.151,83	7.918,96	20.967,06	48.455,57
8	51210	Отпис ауто гума-нове	0,00	16.487,59	0,00	2.875,99	19.363,58
9	51211	Отпис ауто гума-протект	0,00	17.313,20	0,00	0,00	17.313,20
10	51220	Отпис ХТЗ опреме	1.018,87	15.266,01	1.440,53	4.136,37	21.861,78
11	51240	Трошкови рез. дијелова	0,00	46.409,78	0,00	4.310,97	50.720,75
12	51250	Трошкови канц. материјала	696,73	1.679,20	10.330,42	375,64	13.081,99
13	512	Тр.режијског материјала	1.715,60	97.155,78	11.770,95	11.698,97	122.341,30
14	51300	Тр.нафт.деривата-дизел Е 4	0,00	226.617,69	3.628,21	2.980,80	233.226,70
15	51301	Тр.нафт.деривата-дизел Е 5	0,00	21.787,74	1.378,56	283,41	23.449,71
16	51302	Тр.нафтних деривата-бензин	0,00	1.623,78	0,00	2.411,00	4.034,78
17	51303	Тр.нафтних деривата-аутогас	0,00	713,80	0,00	0,00	713,80
18	51304	Тр.нафтних деривата-мазива	0,00	8.817,06	0,00	1.320,24	10.137,30
19	51330	Трошкови ел. енергије	1.170,70	5.169,74	18.646,15	1.884,79	26.871,38
20	51370	Трошкови воде	4.507,12	1.612,56	1.573,73	550,45	8.243,86
21	513	Трошкови горива и енергије	5.677,82	266.342,37	25.226,65	9.430,69	306.677,53
22	52000	Трошкови бруто зараде	113.071,05	1.091.810,89	933.547,81	253.741,52	2.392.171,27
23	520	Трошкови бруто зарада	113.071,05	1.091.810,89	933.547,81	253.741,52	2.392.171,27
24	52210	Тр.бр.накн.чл.Надз.одб.	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
25	522	Тр.бр.нак.чл.НО и Упр.од	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
26	52300	Тр.бр.накн.чл.Одб.за рев.	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
27	523	Трошкови бр.накнада чл.одб.за ревизију, ком.и сл	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
28	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.	909,00	2.272,00	1.790,00	910,00	5.881,00
29	524	Тр.отпр., награда и помоћи у складу са прописима	909,00	2.272,00	1.790,00	910,00	5.881,00
30	52500	Тр.дневница на служб.путу	0,00	935,00	2.917,00	0,00	3.852,00
31	52510	Тр.смј.и исх.на служб.путу	0,00	0,00	2.332,86	0,00	2.332,86
32	52520	Тр.превоза на служб.путу	0,00	523,50	1.770,04	0,00	2.293,54
33	52530	Накн.за коришћ.споств.воз	0,00	0,00	12.622,12	0,00	12.622,12

РБ	Конт о	Назив конта	Служба за орг.пијачн их услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зел.	Укупно остварење 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
34	525	Тр. запослених на сл. путу	0,00	1.458,50	19.642,02	0,00	21.100,52
35	52900	Накн.тр.за превоз радника	4.212,80	47.558,40	15.536,20	8.531,04	75.838,44
36	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	7.312,64	80.469,76	47.962,32	17.882,17	153.626,89
37	52991	Ост.накн.тр.запосл.(Божих)	800,00	8.600,00	5.000,00	1.800,00	16.200,00
38	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	3.345,70	36.816,72	21.943,83	8.181,49	70.287,74
39	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	15.671,14	173.444,88	90.442,35	36.394,70	315.953,07
40	53100	Трошкови превоза	0,00	984,00	0,00	0,00	984,00
41	53130	Трошкови ПТТ услуга	766,94	1.111,74	16.468,51	488,98	18.836,17
42	53131	Тр.ПТТ услуга-пошиљке	0,00	3.355,19	0,00	0,00	3.355,19
43	53150	Тр.интернет услуга и б.прен.	0,00	360,00	976,73	360,00	1.696,73
44	531	Трошкови транспортних усл.	766,94	5.810,93	17.445,24	848,98	24.872,09
45	53200	Тр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	1.073,82	8.378,79	4.735,90	919,15	15.107,66
46	532	Трошкови услуга одржавања	1.073,82	8.378,79	4.735,90	919,15	15.107,66
47	53340	Трошкови закупа опреме	0,00	0,00	6.720,61	0,00	6.720,61
48	53390	Трошкови осталих закупа	0,00	0,00	2.949,50	0,00	2.949,50
49	533	Трошкови закупа	0,00	0,00	9.670,11	0,00	9.670,11
50	53500	Тр.огласа у новинама,ТВ	0,00	0,00	9.107,98	0,00	9.107,98
51	53520	Трошкови огласа и рекламе	0,00	0,00	3.904,99	0,00	3.904,99
52	53590	Остали трошкови за рекл.и пр.	0,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00
53	535	Трошкови рекламе и пропаг.	0,00	0,00	14.112,97	0,00	14.112,97
54	53900	Трошкови за усл.у промету	0,00	13.115,00	1.210,00	0,00	14.325,00
55	53920	Трошкови за усл.зашт.на раду	314,40	3.459,74	2.062,11	768,83	6.605,08
56	53960	Привр.и повремени послови	16.565,08	23.928,73	19.370,10	2.810,26	62.674,17
57	53981	Тр.депоновања-отп.воде	110,75	42,00	0,00	0,00	152,75
58	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.	0,00	1.134.157,91	0,00	0,00	1.134.157,91
59	53990	Трошкови ост.произв.усл.	0,00	1.793,95	83,50	450,00	2.327,45
60	539	Трошкови осталих услуга	16.990,23	1.176.497,33	22.725,71	4.029,09	1.220.242,36
61	54000	Трошкови амортизације-п.с.	18.364,52	126.403,71	60.312,94	9.708,49	214.789,66
62	54020	Трошкови аморти.-по процј.	5.097,55	35.086,68	16.741,44	2.694,85	59.620,52
63	540	Трошкови амортизације	23.462,07	161.490,39	77.054,38	12.403,34	274.410,18
64	54140	Тр.рез. за отпремнине	0,00	0,00	4.326,18	0,00	4.326,18
65	541	Трошкови резервисања	0,00	0,00	4.326,18	0,00	4.326,18
66	55010	Тр.ревизије финанс.извј.	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
67	55020	Тр.адвокатских услуга	0,00	0,00	7.849,43	0,00	7.849,43
68	55030	Тр.здравствених услуга	0,00	5.576,00	983,78	0,00	6.559,78
69	55050	Тр.стр.усавршања-семинари	0,00	0,00	9.132,43	0,00	9.132,43
70	55060	Тр.измјена на пост.прогр.	0,00	0,00	3.600,00	0,00	3.600,00
71	55090	Остале непроизводне усл.	300,00	2.060,00	23.776,42	0,00	26.136,42
72	550	Трошкови непроизводних усл.	300,00	7.636,00	50.342,06	0,00	58.278,06
73	55100	Тр.репр.у посл.прост.	0,00	428,00	8.049,30	0,00	8.477,30
74	55120	Тр.угоститељских услуга	0,00	0,00	11.050,45	0,00	11.050,45
75	55140	Тр.уг.усл.приликом прослава	0,00	0,00	1.225,00	0,00	1.225,00
76	55150	Трошкови за поклоне	0,00	0,00	1.799,50	0,00	1.799,50

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2019. ГОДИНУ

РБ	Конт о	Назив конта	Служба за орг.пијачн их услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зел.	Укупно остварење 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
77	551	Трошкови репрезентације	0,00	428,00	22.124,25	0,00	22.552,25
78	55200	Пр.осигур.некр.,постр.и опр.	40,23	112,43	1.719,24	5,04	1.876,94
79	55240	Пр.осиг.одг.према тр.лицама	0,00	0,00	1.996,80	0,00	1.996,80
80	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	160,59	1.587,28	5.006,30	356,52	7.110,69
81	552	Трошкови премија осигурања	200,82	1.699,71	8.722,34	361,56	10.984,43
82	55300	Тр.пл.промета-Наша банка	0,00	0,00	1.056,53	0,00	1.056,53
83	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка	0,00	0,00	200,95	0,00	200,95
84	55302	Тр.пл.промета-Нова банка	0,00	0,00	681,00	0,00	681,00
85	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.	0,00	0,00	173,80	0,00	173,80
86	55304	Тр.пл.промета-девизни рн.	0,00	0,00	20,30	0,00	20,30
87	55305	Тр.пл.промета-Аддикто банк	0,00	0,00	2.555,23	0,00	2.555,23
88	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ	0,00	0,00	245,05	0,00	245,05
89	55310	Тр.пл.промета-гаранције	0,00	0,00	1.675,20	0,00	1.675,20
90	553	Трошкови платног промета	0,00	0,00	6.608,06	0,00	6.608,06
91	55420	Чланарине.пословним удр.	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
92	554	Трошкови чланарина	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
93	55500	Порез на имовину	0,00	0,00	6.904,70	0,00	6.904,70
94	55510	Накнада за о.к.д. шума	0,00	0,00	3.692,51	0,00	3.692,51
95	55520	Накнада за против пож.з.	0,00	0,00	2.031,72	0,00	2.031,72
96	55540	Накнада за воде	0,00	0,00	2.076,00	0,00	2.076,00
97	55570	Комунална и реп. таксе	0,00	0,00	1.150,00	0,00	1.150,00
98	55571	Комунална накнада-опш.	0,00	0,00	6.168,36	0,00	6.168,36
99	555	Трошкови пореза	0,00	0,00	22.023,29	0,00	22.023,29
100	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	0,00	0,00	5.089,90	0,00	5.089,90
101	55691	Ост.доп.на терет тр.- волонтери	0,00	0,00	5.809,08	0,00	5.809,08
102	556	Трошкови доприноса	0,00	0,00	10.898,98	0,00	10.898,98
103	55900	Трошкови огласа у штампи	0,00	0,00	2.163,10	0,00	2.163,10
104	55911	РТВ такса-порез на посј.	0,00	0,00	82,50	0,00	82,50
105	55913	Судске таксе по извр.пост.	0,00	19.012,72	37.274,91	0,00	56.287,63
106	55915	Судске таксе-остале	0,00	322,00	721,30	0,00	1.043,30
107	55920	Судски тр.и трошкови вјешт.	0,00	0,00	625,00	0,00	625,00
108	55930	Тр.претпл.на часописе и с.п.	0,00	0,00	1.044,44	0,00	1.044,44
109	55940	Трошкови стипендија	0,00	0,00	1.980,00	0,00	1.980,00
110	55950	Тр.за регистрацију возила	0,00	26.818,03	682,81	0,00	27.500,84
111	55990	Остали нематеријални трошкови	0,00	50,00	7.630,41	0,00	7.680,41
112	559	Остали нематеријални трошкови	0,00	46.202,75	52.204,47	0,00	98.407,22
113	56000	Расх.по осн.камата-ППП	0,42	9,52	0,37	0,00	10,31
114	560	Финансијски расходи	0,42	9,52	0,37	0,00	10,31
115	56190	Камате по ост.фин.обавезама	0,00	0,00	9.033,59	0,00	9.033,59
116	561	Расходи камата	0,00	0,00	9.033,59	0,00	9.033,59
117	57010	Отпис некретнина по попису	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
118	57020	Отпис опреме по попису	0,00	12.499,77	0,00	0,00	12.499,77
119	570	Губици по осн.прод. и рас. нем.ср.,некр.,постр.и опр.	0,00	12.499,77	0,00	0,00	12.499,77

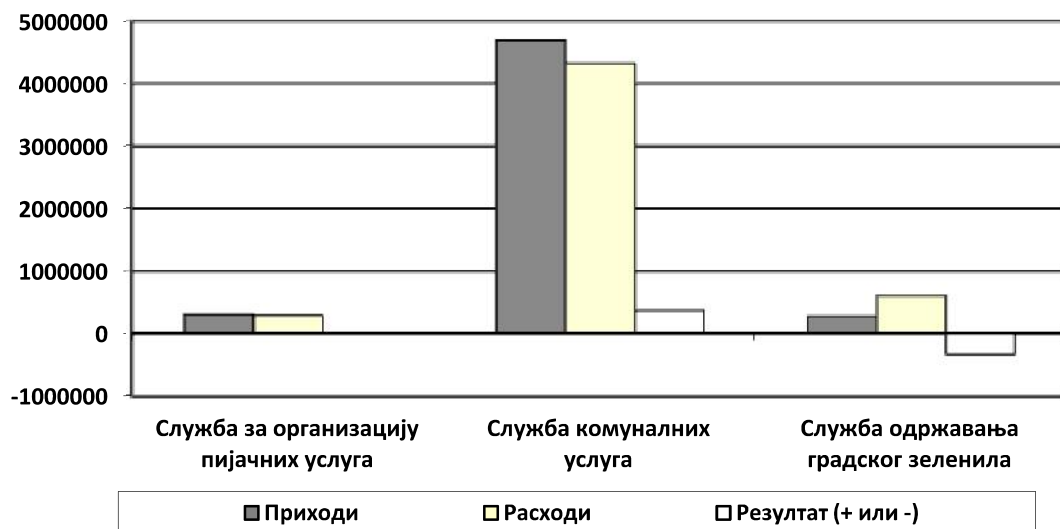
РБ	Конт о	Назив конта	Служба за орг.пијачн их услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зел.	Укупно остварење 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
120	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.	0,00	87.292,41	0,00	0,00	87.292,41
121	57810	Расх.по осн.исп.пот.ППЛ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
122	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.	604,28	0,00	2.064,16	0,00	2.668,44
123	578	Расходи по основу испр.вриједн.и отписа потр.	604,28	87.292,41	2.064,16	0,00	89.960,85
124	57900	Кало,растур,квар и лом зал,мат	0,00	0,00	171,09	0,00	171,09
125	57940	Казне за пр.прступе и прекр.	0,00	0,00	2.863,20	0,00	2.863,20
126	57970	ПДВ на прек.кало,растур,квар	0,00	150,83	0,00	0,00	150,83
127	57990	Непоменути ост.расходи	0,00	0,00	3.087,10	0,00	3.087,10
128	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	0,00	150,83	6.121,39	0,00	6.272,22
129	58190	Обезвр. осталих некретнина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
130	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
131	59100	Расходи по основу испр.гр.	0,00	0,00	6.738,24	0,00	6.738,24
132	591	Расх.по осн.испр.грешака из ранијих година	0,00	0,00	6.738,24	0,00	6.738,24
РАСХОДИ ПО СЛУЖБАМА			182.860,91	3.171.028,68	1.497.491,87	361.839,01	5.213.220,47
ЗАЈЕДНИЧКИ РАСХОДИ			111.413,40	1.138.543,06	-1.497.491,87	247.535,41	0,00
УКУПНИ РАСХОДИ ПО СЛУЖБАМА			294.274,31	4.309.571,74	0,00	609.374,42	5.213.220,47
ПРИХОДИ ПО СЛУЖБАМА			285.592,31	4.458.520,15	307.766,00	223.139,26	5.275.017,72
ЗАЈЕДНИЧКИ ПРИХОДИ			22.897,79	233.994,49	-307.766,00	50.873,72	0,00
УКУПНИ ПРИХОДИ ПО СЛУЖБАМА			308.490,10	4.692.514,64	0,00	274.012,98	5.275.017,72
РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА			14.215,79	382.942,90	0,00	-335.361,44	61.797,25

Табела број 10 - Преглед оствареног резултата по службама

У табели број 10 приказана је структура расхода и прихода по појединим службама, као и остварени резултат, закључно са 31.12.2019. године. Двије службе су оствариле позитиван пословни резултат, од којих је Служба за организацију пијачних услуга остварила добитак прије опорезивања у износу од 14.215,79 КМ, а Служба комуналних услуга је остварила добитак прије опорезивања у износу од 382.942,90 КМ. Губитак у износу од 335.361,44 КМ исказан је у Служби одржавања градског зеленила. Износ прихода од 307.766,00 КМ, који је исказан у оквиру Службе заједничких послова се односи на приходе од закупа пословних простора.

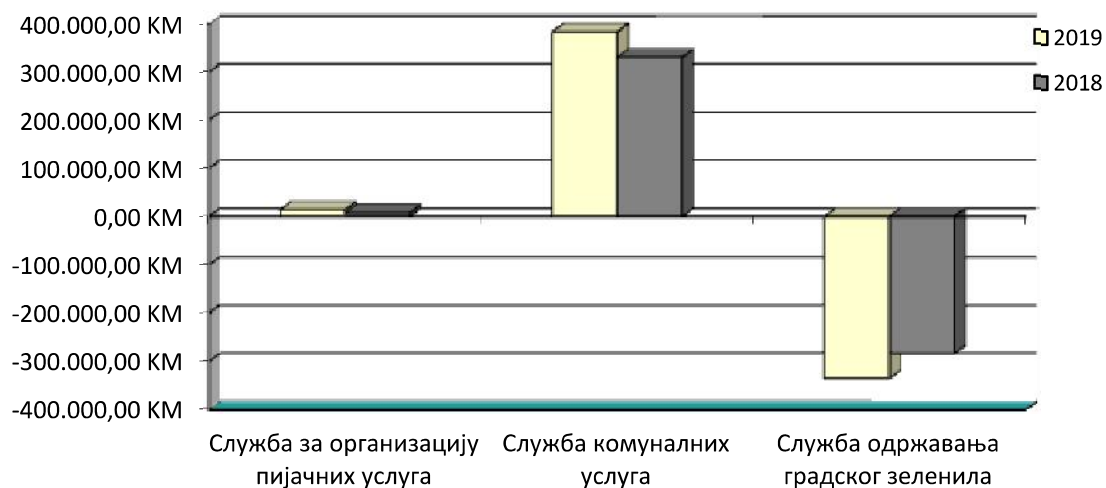

На графикону број 14 графички је приказан остварени резултат пословања по појединим службама у 2019. години.

Графикон број 14 – Остварени приходи и расходи по појединим службама

На графикону број 15 приказани су резултати пословања појединих служби у 2019. години са упоредним приказом резултата остварених у 2018. и 2017. години.

Графикон број 15 – Резултат пословања појединих служби у 2019. и 2018. Години

3.6 Извјештај независног ревизора²

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Комуналац ад Бијељина (у даљем тексту: Друштво) који обухватају биланс стања на дан 31.12.2019. године, биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за 2019. годину, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и сажетак значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји Друштва у свим значајним аспектима приказују фер и истинито финансијски положај Друштва на дан 31.12.2019.године, његову финансијску успјешност те новчане токове за годину која се завршава на овај датум у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања/Међународним рачуноводственим стандардима.

Основа за мишљење

Обавили смо нашу ревизију у складу с Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су подробније описане у одјелку о ревизоровим одговорностима за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо од Друштва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима. Вјерујемо да су ревизијски докази које смо добили довољни и адекватни да осигурају основу за наше мишљење.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су она питања која су била, по нашем професионалном расуђивању, од највеће важности за ревизију финансијских извјештаја текућег периода. Тим питањима смо се бавили у контексту ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању мишљења о њима, и не дајемо засебно мишљење о тим питањима.

Кључно ревизијско питања	Одговарајућа ревизијска процедура
<i>Адекватно признавање, вредновање и објелодањивање прихода од комуналних услуга, и других повезаних билансних позиција</i>	
Друштво остварује пословне приходе по основу комуналних и некомуналних услуга. Приходи од комуналних услуга настају одвозом смећа правним и физичким лицима. Потраживања од /физичких лица углавном се наплаћују у готовини док застара ненаплећених потраживања уколико нису утужена, наступа након годину дана. Велики број купаца указује на могући ризик неадекватног признавања прихода и	Наше ревизијске процедуре су укључивале: - Разумијевање политика и процедура које се примјењују на признавање прихода као и анализу и тестирање ефикасности функционисања интерних контрола које се односе на процес признавања прихода и пројену потраживања; - Обављање аналитичких поступака кључних компоненти Друштва,

² *Tekst preuzet iz „Izvyještaj nezavisnog revizora i finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31.12.2019. godine“, broj: 3008/2020 od 08.05.2020. godine*

њиховог процјењивања. Истовремено постоји висок ризик од настанка грешке приликом наплате у готову као и ризик застаре потраживања од физичких лица. Утврдили смо да је приход од комуналних услуга кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика признавања и вредновања прихода и са њима повезаним потраживањима. Објелодањене информације које се односе на признавање прихода и са њима повезаним потраживањима извршено је у ноти број 1 и ноти број 2 у напоменама из финансијске извјештаје.	анализирајући актуелне перформансе са истим перформансама претходне године; - Обављање пут-офф процедура на узорку трансакција прихода на крају године како би се закључило да ли је признавање обављено за одговарајући временски период; - Тестирање на бази узорка испостављених фактура и праћење до њихове наплате, те адекватност обухватања плаћања; - Провјера на бази узорка услова наведених у фактури; - Тестирање старосне структуре потраживања и адекватност извршеног отписа; - Преглед објелодањивања у нотама; Закључак: <i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке за признавање и вредовање прихода и потраживања.</i>
<i>Адекватно евидентирање процјене сталне материјалне имовине</i>	
Друштво је наручило процјену сталне материјалне имовине и добило елаборат о процјени у 2019.години. С обзиром на значајну вриједност сталне материјалне имовине у укупној имовини Друштва, те велики број ставки који чине ову вриједност, постоји ризик неадекватног евидентирања процјене у смислу неадекватног третирања новопроцијењене вриједности која може да утиче како на ревалоризационе резерве тако и на расходе по основу обезврјеђења, те висину амортизације и нови процијењени преостали вијек трајања средстава. Утврдили смо да је евидентирање процјене кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика признавања процијењених средстава и са њима повезаним ревалоризационим резервама, обезврјеђењем и амортизацијом.	Наше ревизијске процедуре су укључивале: - Разумијевање рачуноводствених политика које се односе на накнадно вредновање сталне материјалне имовине; - Аналитички преглед процјене те поређење стања прије и након процјене по свим ставкама процијењене имовине; - Аналитички преглед ревалоризационих резерви; - Аналитички преглед обрачунате амортизације и процијењеног преосталог вијека трајања средстава; - Преглед објелодањивања у нотама; Закључак: <i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке при евидентирању процјене сталне</i>

Објелодањене информације које се односе на процјену извршено је у ноти број 1, ноти број 4 и ноти број 8 у напоменама уз финансијске извјештаје.	<i>материјалне имовине</i>
--	----------------------------

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на ноту број 1. Земљиште и грађевински објекти. У вези с тим питањем наше мишљење није с резервом.

Одговорности менаџмента за финансијске извјештаје

Менаџмент је одговоран за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с пуним МСФИ и за оне интерне контроле за које менаџмент одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа услед преваре или грешака. У састављању финансијских извјештаја, менаџмент је одговоран за процјењивање способности Друштва да настави с пословањем, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с наставком пословања и кориштењем рачуноводствене основе засноване на сталности пословања, осим ако менаџмент или намјерава ликвидирати Друштво или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини. Менаџмент је одговоран за надзирање процеса финансијског извјештавања којег је установило Друштво.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати извјештај ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРС увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни искази могу настати услед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основи тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРС, користимо професионална просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такођер:

- идентификујемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног исказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, фалсификовање, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- сагледавамо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Друштва.

- оцјењујемо адекватност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је извршио менаџмент.
- доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране менаџмента и, на основу прибављених ревизијских доказа, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност друштва да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском мишљењу на објелодањивање у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираном дјелокругу и временском распореду ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и у вези са значајним недостацима у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Такођер дајемо изјаву онима који су задужени за управљање да смо поступили у складу с релевантним етичким захтјевима у вези с независношћу и да ћемо комуницирати с њима о свим односима и другим питањима за која се може разумно сматрати да утичу на нашу независност, као и, гдје је примјенимо, о повезаним мјерама заштите. Између питања о којима се комуницира с онима који су задужени за управљање, ми одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештај текућег периода и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо та питања у нашем ревизорском извјештају, осим ако закон или регулатива спречава јавно објављивање питања или када одлучимо, у веома ријетким околностима, да питање не треба саопштити у нашем извјештају јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице саопштавања надмашиле добробити јавног интереса од таквог саопштавања.

АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међуодносима - који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно - финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој друштва и максимално искористили позитивни коњукуртни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој друштва, а самим тим и могућност финансирања друштва, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа. Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност друштва у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског

управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчивости) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за најмање три протекла периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2017., 2018. и 2019. годину, приказаних у сљедећој табели, врши се сљедећа анализа:

Финансијска равнотежа

Табела бр.11

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019	2018	2017
	19	18	17			
1. Краткорочна потраживања	040	040	040	935.167	1.104.162	940.700
2. Краткорочни финансијски пласмани	047	047	047	0	0	0
3. Готовина и готовински еквиваленти	056	056	056	357.344	310.159	82.118
4. Активна временска разграничења	060	060	060	6.446	78.290	9.528
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)				1.298.957	1.492.611	1.032.346
5. Краткорочне обавезе	144	144	144	656.698	848.293	532.692
II. Краткорочни извори финансирања (5)				656.698	848.293	532.692
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)				1,978	1,760	1,938
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Краткор. фин. равнотежа (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	109	109	109	0	0	0
7. Стална имовина	001	001	001	9.212.165	9.255.695	9.367.176
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	79.559	59.333	72.403
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)				9.291.724	9.315.028	9.439.579
9. Капитал	101	101	101	9.894.535	9.924.224	9.890.074
10. Дугорочна резервисања	126	126	126	39.448	35.122	49.159
11. Дугорочне обавезе	136	136	136	0	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)				9.933.983	9.959.346	9.939.233
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)				0,935	0,935	0,950
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Мање од ...)				1,000	1,000	1,000
12. Трајни и дугорочни капитал	101 126 136	101 126 136	101 126 136	9.894.535 39.448 0	9.924.224 35.122 0	9.890.074 49.159 0
13. Стална имовина и уписани неуплаћени капитал	001 109	001 109	001 109	9.212.165 0	9.255.695 0	9.367.176 0
14. Нето обртни капитал (12–13)				721.818	703.641	572.057

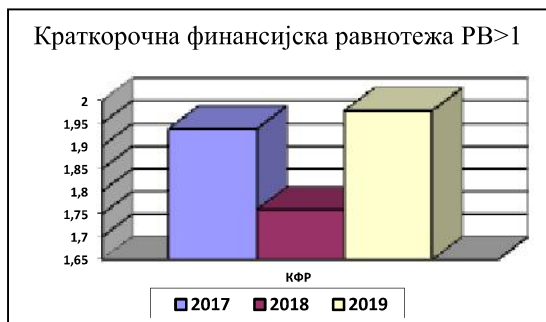
15. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	79.559	59.333	72.403
СТОПА ПОКРИВЕНОСТИ ЗАЛИХА (14/15)*100)%				907,27	1.185,92	790,10
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Стопа покривености залиха (Веће од ...)				100,00%	100,00%	100,00%

У табеларном прегледу (табела бр.11) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже и коефицијент покривености залиха.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже у 2019. години износи 1,978, те је исти знатно већи од референтне вриједности 1. Друштво има стабилну краткорочну финансијску равнотежу, која је знатно побољшана у текућој години у односу на 2018. годину, због мањих краткорочних обавеза.

Дугорочна финансијска равнотежа Друштва у 2019. години је на нивоу остварења 2018. године. Коефицијент ДФР у 2019. години износи 0,935, док је у 2018. години износио 0,935, а у 2017. години 0,950.

Стопа покривености залиха (СПЗ) у 2019. години износи 907,27%, док је у претходној години била знатно већа и износила је 1.185,92%. Нето обртни капитал у 2019. години је већи од нето обртног капитала приказаног у претходној години, док су се и залихе повећале у текућој години у односу на претходну. Овако висока покривеност залиха са нето обртним капиталом је због услужне дјелатности којом се Друштво бави и која не захтјева висок ниво залиха.

Графикон број 16 – Краткорочна и дугорочна финансијска равнотежа у последње три године

Узимајући у обзир наведене показатеље може се закључити да је тренутна финансијска равнотежа стабилна. Неопходно је да менаџмент у наредном периоду обрати посебну пажњу на финансијску политику, како би се постигла још повољнија финансијска равнотежа.

2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања.

Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе. Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа. Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је

прихватљива у пракси корпоративног управљања. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од цасх флоу тока.

Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца акционарског друштва. Односно све док је нето сопствени капитал друштва позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и читава се способношћу друштва да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

Табела бр.12

ЛИКВИДНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
Текућа ликвидност:						
Текућа имовина / Краткорочне обавезе	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,099	1,829	2,074
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Текућа ликвидност (Веће од ...)				2,000	2,000	2,000
Редукована ликвидност:						
готовина + краткорочна потраживања/кратк. обавезе	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	1,968	1,667	1,920
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Веће од				1,000	1,000	1,000
Тренутна ликвидност:						
готовина / краткорочне обавезе	056/144	056/144	056/144	0,544	0,366	0,154
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Веће од)				1,000	1,000	1,000
Просечан број дана наплате потраживања:						
Потраживања х 365 / Приходи од продаје	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	83	106	95

Приликом анализе у табели бр.12 приказани су коефицијенти текуће, редуковане и тренутне ликвидности, као и просјечан број дана наплате потраживања.

Графикон број 17 – Текућа, редукована и тренутна ликвидност

Коефицијент текуће ликвидности Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2019. године износи $1.378.516/656.698 = 2,099$, док је у 2018. години био **1,829**, а у 2017. години **2,074**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2019. години знатно боља у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво у текућој години своје обавезе значајно смањило у односу на обавезе из претходних година. Обавезе Друштва у текућој години су у односу на претходну годину смањене за 22,59%.

Коефицијент редуковане ликвидности (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2019. године износи $(357.344+935.167)/656.698 = 1,968$, у 2018. години је износио **1,667**, док је у 2017. години био **1,92**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години знатно је изнад референтне вриједности, што показује да су предузете одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања и смањење краткорочних обавеза.

Коефицијент тренутне ликвидности (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2019. године износи $357.344/656.698 = 0,544$, док је у 2018. години износио **0,366**, а у 2017. години **0,154**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно побољшан у односу на претходну годину, али је и даље испод референтне вриједности 1, што показује да је коефицијент тренутне ликвидности неповољан и да свега 54% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположиве готовине.

Просјечан број дана наплате потраживања у 2019. години износи 83 дана, што је знатно боље од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио 106 дана. У текућој години период наплате потраживања је смањен за 23 дана у односу на претходну годину.

Солвентност

Табела бр.13

СОЛВЕНТНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Пословна актива	062	062	062	10.590.681	10.807.639	10.471.925
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	696.146	883.415	581.851
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)				15,213	12,234	17,998
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000

Коефицијент солвентности Друштва у 2019. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 15,213. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 696.146 КМ и пословну активу у износу од 10.590.681 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.

Задуженост

Табела бр.14

ЗАДУЖЕНОСТ									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.		2018.		2017.	
	19	18	17	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Капитал	101	101	101	9.894.535	93,43	9.924.224	91,83	9.890.074	94,44
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	696.146	6,57	883.415	8,17	581.851	5,56
ПАСИВА (1 + 2)				10.590.681	100	10.807.639	100	10.471.925	100
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Капитал/Дугови:									
Капитал:	50%								
Дугови:	50%								

Према референтним вриједностима задужености, однос капитала и дуга треба да буде 50:50, односно да је граница више помјерена у корист капитала. У анализи задужености АД „Комуналац“ Бијељина уочљиво је да је у оквиру пасиве капитал знатно више заступљен у односу на дугове, односно да је тај однос у 2019. години 93,43:6,57 у корист капитала. Примјетно је да је вриједност капитала у односу на дуг у текућој години побољшана у односу на претходну годину због смањених обавеза и дугорочних резервисања Друштва.

Адекватност капитала

Табела бр.15

СТРУКТУРА КАПИТАЛА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.		2018.		2017.	
	19	18	17	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Акцијски капитал	103	103	103	3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
Акцијски капитал - укупно				3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удели	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Улози	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (1 до 6)	102	102	102	3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
II ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III РЕЗЕРВЕ	112	112	112	167.695	1,69	161.701	1,63	157.289	1,59
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	116	116	116	5.619.614	56,80	5.810.814	58,55	5.896.538	59,62
V НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	119	119	119	359.212	3,63	203.695	2,05	88.233	0,89
VI ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	123	123	123	0	0	0	0	0	0
УКУПНИ КАПИТАЛ (I до VI)	101	101	101	9.894.535	100	9.924.224	100	9.890.074	100

У структури укупног капитала највеће учешће имају ревалоризационе резерве са 56,80%, затим акцијски капитал са 37,88%, нераспоређени добитак са 3,63%, те статутарне и законске резерве са 1,69%. У 2019. години Друштво је у текућој години исказало добитак у износу од 161.511 КМ.

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

Структура имовине

Табела бр.16

БИЛАНС СТАЊА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2019.		2018.		2017.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
А К Т И В А						
А. СТАЛНА ИМОВИНА	9.212.165	82,94	9.255.695	81,74	9.367.176	85,25
І Нематеријална улагања	14.099	0,13	8.846	0,08	5.197	0,05
ІІ Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	9.197.748	82,81	9.246.438	81,66	9.361.189	85,19
ІІІ Дугорочни финансијски пласмани	318	0,00	411	0,00	790	0,01
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА	1.378.516	12,41	1.551.944	13,70	1.104.749	10,05
І Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	79.559	0,72	59.333	0,52	72.403	0,66
ІІ Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	1.298.957	11,69	1.492.611	13,18	1.032.346	9,39
1. Краткорочна потраживања	935.167	8,42	1.104.162	9,75	940.700	8,56
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0
3. Готовински еквиваленти и готовина	357.344	3,22	310.159	2,74	82.118	0,74
4. Активна временска разграничења	6.446	0,06	78.290	0,69	9.528	0,09
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА	10.590.681	95,35	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	516.592	4,65	516.592	4,56	516.592	4,70
Ђ. УКУПНА АКТИВА	11.107.273	100,00	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00
П А С И В А						
А. КАПИТАЛ	9.894.535	89,08	9.924.224	87,64	9.890.074	90,00
І ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.748.014	33,74	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11
1. Акцијски капитал	3.748.014	33,74	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11
2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0	0	0
ІІ УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0	0	0
ІІІ ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0	0	0
ІV РЕЗЕРВЕ	167.695	1,51	161.701	1,43	157.289	1,43
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	5.619.614	50,59	5.810.814	51,31	5.896.538	53,66
VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	359.212	3,24	203.695	1,80	88.233	0,80
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	39.448	0,36	35.122	0,31	49.159	0,45
В. ОБАВЕЗЕ	656.698	5,91	848.293	7,49	532.692	4,85
І Дугорочне обавезе	0	0	0	0	0	0
ІІ Краткорочне обавезе	656.698	5,91	848.293	7,49	532.692	4,85
1. Пасивна временска разграничења	139.900	1,26	263.057	2,32	142.041	1,29
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	10.590.681	95,35	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	516.592	4,65	516.592	4,56	516.592	4,70
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	11.107.273	100,00	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00

Учешће сталне имовине Друштва у укупној активи износи 82,94%, док је у претходној години износило 81,74%. Проценат учешћа сталне имовине у укупној активи текуће године се побољшао у односу на претходну годину, првенствено због смањених краткорочних потраживања.

У оквиру aktive биланса стања, значајне промјене евидентне су на текућој имовини, која је мања у текућој години у односу на претходну годину за износ од 173.428 КМ. Процентуално учешће текуће имовине у укупној активи је значајно и износи 12,41%.

У структури текуће имовине примјетно је смањење краткорочних потраживања, због веће наплативости потраживања у 2019. години у односу на 2018. годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2019. години већи су за 47.185 КМ у односу на остварење претходне године.

У оквиру пасиве биланса стања, укупни капитал у 2019. години мањи је у односу на претходну годину за износ од 29.689 КМ.

Стање и ефикасност имовине

Табела бр.17

ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Укупан приход	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	5.275.017	4.951.366	4.631.053
2. Просјечна пословна имовина	062/2	062/2	062/2	5.295.341	5.403.820	5.235.963
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)				0,996	0,916	0,884
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

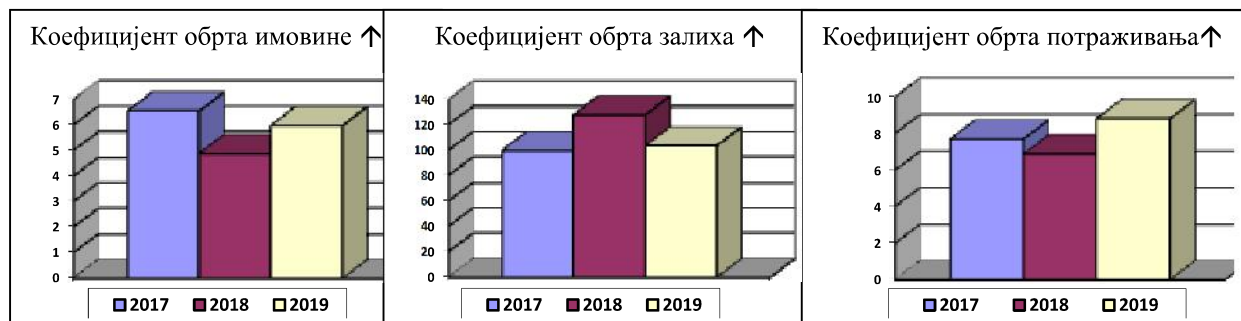
Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2019. години (0,996), док је у 2018. години износио 0,916 а у 2016. години 0,884.

Коефицијент обрта имовине

Табела бр.18

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Приходи од продаје	202+ 206	202+ 206	202+ 206	4.120.329	3.795.619	3.615.133
2. Просјечна обртна имовина	031/2	031/2	031/2	689.258	775.972	552.375
3. Просјечне залихе	032/2	032/2	032/2	39.780	29.667	36.202
4. Просјечна потраживања	040/2	040/2	040/2	467.584	552.081	470.350
5а. Коефицијент обрта обртне имовине (1/2)				5,98	4,89	6,54
5б. Дани везивања обртне имовине (365/5а)				61	75	56
6а. Коефицијент обрта залиха (1/3)				103,58	127,94	99,86
6б. Дани везивања залиха (365/6а)				3,5	2,9	3,7
7а. Коефицијент обрта потраживања (1/4)				8,81	6,88	7,69
7б. Дани везивања потраживања (365/7а)				41,4	53,1	47,5

Графикон број 18 – Коефицијенти обрта имовине, обрта залиха и обрта потраживања

Коефицијент обрта обртне имовине приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе АД “Комуналац” Бијељина, утврђено је да је коефицијент обрта имовине у 2019. години увећан у односу на 2018. годину, што указује да је обртна имовина у 2019. години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2019. години потребно је 61 дан да се обрне имовина, док је у претходној години тај период знатно дужи и износио је 75 дана.

Коефицијент обрта залиха треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД “Комуналац” Бијељина дошло се до закључка да се залихе у текућој години знатно спорије обрћу у односу на претходну годину.

Коефицијент обрта потраживања треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2019.

години износи 8,81 те је исти побољшан у односу на претходну годину. Наведени коефицијент показује бољу наплату потраживања од купаца у 2019. години у односу на 2018. годину. Дани везивања потраживања у текућој години су знатно краћи у односу на претходну годину, те је потребно просјечно 41 дан да би се наплатило потраживање у текућој години, док је у претходној години требало 53 дана да се наплати потраживање. Коефицијент обрта потраживања показује да су се уведене мјере за наплату потраживања показале ефикасним.

ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

Табела бр.19

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2019.		2018.		2017.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:						
1. Приходи од продаје робе	15.858		13.841	0,31	7.778	0,18
2. Приходи од продаје учинака	4.104.471		3.781.778	83,20	3.607.355	83,52
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	0		0	0	0	0
4. Повећање вриједности залиха учинака	8.130		14.231	0,31	12.598	0,29
5. Смањење вриједности залиха учинака	0		0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	950.835		735.531	16,18	691.254	16,01
I Пословни приходи (1 до 6)	5.079.294	100,00	4.545.381	100,00	4.318.985	100,00
Структура пословних расхода:						
1. Набавна вриједност продате робе	23.430	0,46	21.870	0,48	15.871	0,36
2. Трошкови материјала	477.474	9,38	462.848	10,01	421.651	9,47
3. Трош. зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2.794.808	54,92	2.684.937	58,05	2.519.614	56,59
4. Трошкови производних услуга	1.284.005	25,23	1.012.606	21,89	1.046.510	23,50
5. Трошкови амортизације и резервисања	278.736	5,48	254.132	5,49	251.818	5,65
6. Нематеријални трошкови	197.330	3,88	157.024	3,39	169.230	3,80
7. Трошкови пореза	22.023	0,44	22.435	0,49	22.377	0,50
8. Трошкови доприноса	10.899	0,21	9.338	0,20	5.720	0,13
II Пословни расходи (1 до 8)	5.088.705	100,00	4.625.190	100,00	4.452.791	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (I - II)	(9.411)		(79.809)		(133.806)	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (I / II)*100	99,82%		98,27%		97,00%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (((I/II)*100)-100)%	-0,18%		-1,73%		-3,00%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Анализом пословних прихода и расхода утврђен је негативан резултат пословних активности текуће године у износу од 9.411 КМ, који је значајно побољшан у односу на претходну годину у којој је остварен негативан резултат пословних активности у износу од 79.809 КМ.

Структура прихода и расхода

Табела бр.20

БИЛАНС УСПЈЕХА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.		2018.		2017.	
	19	18	17	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Пословни приходи	201	201	201	5.079.294	94,27	4.545.381	90,30	4.318.985	91,94
2. Финансијски приходи	231	231	231	64.928	1,21	129.266	2,57	91.433	1,95
3. Остали приходи	246	246	246	122.720	2,27	273.360	5,43	209.740	4,47
I ПРИХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)				5.266.942	97,75	4.948.007	98,30	4.620.158	98,36
4. Ванредни приходи	270	270	270	8.075	0,15	0	0	10.895	0,23
5. Ревалоризациони приходи	401	401	401	113.158	2,10	85.723	1,70	66.374	1,41
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)				5.388.175	100,00	5.033.730	100,00	4.697.427	100,00
6. Пословни расходи	216	216	216	5.088.705	97,61	4.625.190	94,45	4.452.791	96,79
7. Финансијски расходи	238	238	238	9.044	0,17	897	0,02	12.444	0,27
8. Остали расходи	257	257	257	108.733	2,09	264.981	5,42	134.641	2,93
9. Расходи по основу промјена рач.политика и испр.грешака из ран.год	293	293	293	6.738	0,13	1.180	0,02	663	0,01
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8+9)				5.213.220	100,00	4.892.248	99,91	4.600.539	100,00
10. Ванредни расходи	280	280	280	0	0	4.550	0,09	0	0
11. Расходи ревалоризације и признавања импаритетних губитака	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+10+11)				5.213.220	100,00	4.896.798	100,00	4.600.539	100,00

У табели бр.20 приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи (са 94,27%), који се највећим дијелом остварују пружањем услуга одвоза отпада, док финансијски приходи, остали приходи, ванредни приходи и ревалоризациони учествују са 5,73% у укупним приходима. Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 97,61%, док финансијски, остали расходи и расходи по основу промјена рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година учествују са 2,39%.

Профитабилност предузећа

Табела бр.21

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	294/ 295	294/ 295	294/ 295	61.797	54.568	30.514
2. Текући и одложени порез на добит	296	296	296	13.444	20.417	8.655
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	417/ 418	417/ 418	417/ 418	161.511	119.874	88.233
4. Укупан приход	301	301	301	5.275.017	4.951.366	4.631.053
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)				0,031	0,024	0,019
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коef. профитабилности (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коefицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референта вриједност коefицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0. У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коefицијент профитабилности у 2019. години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво повећало профитабилност пословања.

Ризик остварења финансијског резултата

Табела бр.22

РИЗИК ОСТВАРЕЊА ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА			
ПОЗИЦИЈА	у КМ		
	2019.	2018.	2017.
1. Пословни приходи	5.079.294	4.545.381	4.318.985
2. Варијабилни расходи	1.784.909	1.497.324	1.484.032
3. Маржа покрића (1 - 2)	3.294.385	3.048.057	2.834.953
4. Фиксни и претежно фиксни расходи	3.303.796	3.127.866	2.968.759
5. Расходи камата	9.034	896	799
6. Пословни резултат (3 - 4)	(9.411)	(79.809)	(133.806)
7. Бруто финансијски резултат (6 - 5)	(18.445)	(80.705)	(134.605)
8. ФАКТОРИ РИЗИКА :			
8.1. Пословног (3/6)	(350,06)	(38,19)	(21,19)
8.2. Финансијског (6/7)	0,51	0,99	0,99
8.3. Укупног (8.1. * 8.2.)	(178,53)	(37,81)	(20,98)
9. Коefицијент марже покрића (3/1)	0,6486	0,6706	0,6564
10. Потребан пословни приход за остварење неутралног пословног добитка (4/9)	5.093.734	4.664.280	4.522.789
11. Стопа еластичности остварења неутралног пословног добитка ((1-10)/1) '100	(0,28)	(2,62)	(4,72)
12. Потребан приход за остварење неутралног добитка редовне активности (4+5)/9	5.107.663	4.665.616	4.524.006
13. Стопа еластичности остварења неутралног добитка редовне активности ((1-12)/1) '100	(0,56)	(2,65)	(4,75)

У табели бр.22 приказана је анализа фактора ризика финансијског резултата.

Суштина **пословног леверица** огледа се у сљедећем: „Ако предузеће има више фиксне трошкове онда је више изложено ризику да у случају пада обима продаје не покрије из прихода те фиксне трошкове, односно постоји ризик да предузеће послује са губитком”.

Анализирајући финансијски резултат АД „Комуналац“ Бијељина у 2019. години, са упоредним показатељима из 2018. и 2017. године, дошло се до закључка да Друштво има високе фиксне трошкове, те да мале флукуације у остваривању прихода могу значајно угрозити пословни резултат.

Суштина **финансијског леверица** огледа се у сљедећем: „Ако је позајмљени капитал већи и ако су фиксни расходи које он изискује високи, онда постоји већи ризик да предузеће својим редовним пословањем неће бити у стању да покрива те фиксне расходе финансирања. Аналогно томе, величина финансијског ризика (леверица) зависи од степена којим су фиксни расходи на име камата покривени из пословног добитка”.

Посматрајући финансијски ризик предузећа са аспекта позајмљивања, може се закључити да предузеће нема финансијског ризика, јер не постоји велики износ позајмљених средстава, односно нема великих издвајања на име камата.

Комбиновани (сложени) левериц – мјери се помоћу фактора комбинованог леверица који показује дејство укупног ризика (пословног и финансијског), и то у смислу сљедећег: свако повећање обима продаје директно утиче на повећање нето-добитка и стопе приноса на сопствена пословна средства. При томе, важи и обрнуто.

Рентабилност

Табела бр.21

РЕНТАБИЛНОСТ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Нето добитак / (губитак)	299 300	299 300	299 300	48.353	34.151	21.859
2. Расходи камата	240	240	240	9.034	896	799
3. НЕТО ПРИНОС НА УКУПАН КАПИТАЛ (1+2)				57.387	35.047	22.658
4. Просјечан сопствени капитал	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Просјечан укупан капитал	101/2	101/2	101/2	4.947.268	4.962.112	4.945.037
6. Просјечан инвестирани капитал	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	4.683.814	4.779.414	4.822.276
7. Рентабилност сопственог капитала (1/4)×100				2,58%	1,82%	1,17%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност сопственог капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Рентабилност укупног капитала (1/5)×100				0,97%	0,69%	0,44%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност укупног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Рентабилност инвестираног капитала (3/6)×100				1,23%	0,73%	0,47%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност инвестираног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Рентабилност капитала показује финансијску дјелотворност укупне активе. Коефицијент рентабилности капитала треба да буде што већи, односно улагање у капитал треба да обезбједи што бољи принос. Рентабилност сопственог капитала у 2019. години је знатно побољшана у односу на претходне године, али је и даље потребно предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

Анализа коефицијента **рентабилности укупног капитала** нам показује колики је нето добитак/губитак у односу на укупни капитал. АД „Комуналац“ Бијељина је у 2019. години остварио добитак и исказао коефицијент рентабилности на укупан капитал од 0,97%, који је знатно побољшан у односу на претходне године.

Рентабилност инвестираног капитала (уложених средстава) - израчунава се као однос између годишњег финансијског резултата (добитка, профита) и просјечне вриједности уложених или кориштених средстава. Рентабилност инвестираног капитала у 2019. години износи 1,23% и знатно је побољшана у односу на претходне године.

ЗАКЉУЧАК

На основу извршене анализе имовинског и финансијског положаја АД „Комуналац“ Бијељина, може се закључити сљедеће:

- **Финансијска равнотежа Друштва** (краткорочна и дугорочна) у 2019. години је стабилна, и знатно је побољшана у 2019. години у односу на 2018. годину.
- **Коефицијент текуће ликвидности** Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2019. године износи $1.378.516/656.698 = 2,099$, док је у 2018. години био **1,829**, а у 2017. години **2,074**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2019. години знатно боља у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво у текућој години своје убавезе значајно смањило у односу на обавезе из претходних година. Обавезе Друштва у текућој години су у односу на претходну годину смањене за 22,59%.
- **Коефицијент редуковане ликвидности** (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2019. године износи $(357.344+935.167)/656.698 = 1,968$, у 2018. години је износио **1,667**, док је у 2017. години био **1,92**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години знатно је изнад референтне вриједности, што показује да су предузете одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања и смањење краткорочних обавеза.
- **Коефицијент тренутне ликвидности** (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2019. године износи $357.344/656.698 = 0,544$, док је у 2018. години износио **0,366**, а у 2017. години **0,154**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно побољшан у односу на претходну годину, али је и даље испод референтне вриједности 1, што показује да је коефицијент тренутне ликвидности неповољан и да свега 54% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположиве готовине.

- **Просјечан број дана наплате потраживања** у 2019. години износи 83 дана, што је знатно боље од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио 106 дана. У текућој години период наплате потраживања је смањен за 23 дана у односу на претходну годину.
- **Коефицијент солвентности** Друштва у 2019. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 15,213. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 696.146 КМ и пословну активу у износу од 10.590.681 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.
- Менаџмент Друштва, по питању измирења обавеза, успјешно води пословну политику, те је **референта вриједност задужености** знатно помјерена у корист капитала.
- **Коефицијент ефикасности имовине** у 2019. години је побољшан у односу на претходне године, те се може закључити да се имовина у текућој години знатно ефикасније користи у остваривању прихода.
- **Коефицијент обрта имовине** у 2019. години је већи у односу на 2018. годину, што показује да је обртна имовина у текућој години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходне двије године.
- **Коефицијент обрта залиха** је незнатно лошији у текућој години у односу на претходну годину, те се с тога може закључити да се залихе спорије обрћу у 2019. години у односу на 2018. годину.
- **Коефицијент обрта потраживања** у текућој години износи 8,81 и исти је побољшан у односу на претходну годину, што показује да је наплативост потраживања од купаца у 2019. години знатно боља у односу на претходну годину, те да су дани везивања потраживања са 53 дана у претходној години смањени на 41 дан у текућој години.
- **Из анализе приносног положаја** предузећа може се утврдити да је резултат из пословних активности, остварен у 2019. години, негативан, те да је ипак побољшан у односу на претходну годину, јер је у текућој години остварен пословни губитак у износу од 9.411 КМ, док је у 2018. години остварен пословни губитак у износу од 79.809 КМ.
- **У анализи профитабилности** АД „Комуналац“ Бијељина евидентно је побољшање коефицијента профитабилности у 2019. години у односу на претходну годину. У посљедње три године Друштво је профитабилно пословало, док је у 2016. години остварен губитак, који је приказао нерентабилно пословање. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво још више побољшало профитабилност пословања.
- **Из анализе коефицијената рентабилности сопственог, инвестираног и укупног капитала**, утврђен је позитиван коефицијент, који је знатно побољшан у односу на претходне двије године.

МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Извршена анализа пословања и идентификовани проблеми са којима се суочава АД “Комуналац” Бијељина, представљају подлогу за доношење мјера за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата.

У текућој години остварен је позитиван финансијски резултат и показатељи пословања су знатно побољшани у односу на претходну годину. Учињене су значајне уштеде на појединим трошковима, на које је менаџмент могао утицати.

Укупни приходи текуће године су већи за 323.651 КМ од остварења претходне године. У 2019. години остварен је добитак прије опорезивања у износу од 61.797 КМ, који представља разлику укупних прихода и укупних расхода текуће године.

У Извјештају о пословању за 2018. годину, предложене су одређене мјере за унапређење пословања и остварење позитивног финансијског резултата, које су дјелимично или у потпуности реализоване у току 2019. године, што је имало позитиван утицај на остварени резултат пословања.

У наредном периоду потребно је предузети сљедеће мјере за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата у 2020. години:

1. **Побољшати наплату потраживања од купаца**, са посебним акцентом на наплату потраживања од физичких лица. За реализацију наведеног потребно је веће ангажовање свих запослених а посебно је неопходно ангажовање лица задужених за наплату и праћење наплате потраживања, како би се наплативост у наредном периоду побољшала и спријечила застара потраживања.
2. Наставити са континуираним **активностима на утуживању правних и физичких лица**.
3. **Преиспитати постојеће капацитете расположивих људских ресурса и потенцијале запослених**, као највриједнијих средстава организације, са потребама Друштва, како би се постигла боља ефикасност и економичност пословања.
4. **Аналиzirати капацитете сталних средстава**, односно искориштеност и ангажованост сталних средстава у складу са техничком опремљености и старости, те преиспитати могућност додатног ангажовања сталних средстава.
5. Наставити активности **замјене посуда за одлагање комуналног отпада 1,1 м³** на постојећим локацијама, као и постављање истих на нове локације.
6. Извршити детаљну анализу свих расхода и **преиспитати могућност смањења појединих расхода**, посебно оних који имају значајно учешће у укупним расходима.
7. Преко Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, а на основу пријаве на јавни конкурс за додјелљивање средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, **обезбједити додатна средства** за проширење дјелатности и остварење додатних прихода.

8. Кроз **пројекат раздвајања отпада на мјесту настанка** укључити што већи број корисника, јер се тако смањују трошкови управљања отпадом, транспорта, јер не морате транспортовати посебно секундарне сировине. Каснији процес управљања отпадом је много повољнији и добија се квалитетнија секундарна сировина коју је касније лакше сепарирати.
9. **Постављање еко контејнера** на одређеним локацијама за сортирање отпада на изворишту (ПЕТ, пластика, папир, картон).
10. Израдити **студију изводљивости** којом ће се процјенити шансе за успјех остваривања циљева пројекта гријања и хлађења пословних просторија помоћу топлотних пумпи, чиме би се трошкови гријања и хлађења пословних просторија смањили и створили предуслови за остварење додатних прихода пружањем услуга гријања и хлађења објеката који су под закупом, а који су власништво Друштва.
11. Извршити **санацију свих објеката који се издају под закуп**, како би се створили основни услови за редовну употребу објеката. Под санацијом подразумијевамо довођење објекта или једног његовог дијела, односно појединачног елемента, који је због неких непожељних дјеловања остеоћен, па му је функција упитна, у првобитно стање носивости и функционалности уз отклањање неких мањих уочених недостатака.
12. У сарадњи са локалном заједницом **обезбиједити и друге послове из надлежности комуналне дјелатности**, као што су чишћење дивљих депонија, изградња депоа за контејнере, кошење амброзије, азил за псе, израда хоризонталне сигнализације и друго.
13. **Извршити анализу остварених прихода**, посебно прихода од услуга одвоза чврстог комуналног отпада физичким лицима, са посебним освртом на следеће:
 - упоређивање стварних и евидентираних квадратура корисних стамбених површина,
 - економска исплативост постојеће цијене одвоза чврстог комуналног отпада,
 - заступљеност свих корисника у евиденцији одвоза и**размотрити могућност остварења додатних прихода пружањем нових услуга**, по основу постојећих расположивих људских и материјалних ресурса.

У наредном периоду потребно је обратити пажњу на процес реализације сваке од предложених мјера за побољшање пословања и тежити ка остваривању планираних циљева.

АД „Комуналац“ Бијељина

Број: 2767/2020

Датум: 27.04.2020. године

МП

АД „Комуналац“ Бијељина

Миленко Вићановић